

Pedagogisch Beleidsplan
2021

Devi Ruitersbosch

Kinderdagverblijf
&
Buitenschoolse opvang

Fleur Haxelmans – Directeur
Eefje Reininga – Manager Beleid & Kwaliteit
Review datum: januari 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding pedagogisch beleid	4
2. Onze missie & visie	5
<i>Lach</i>	5
<i>Leer</i>	5
<i>Leef</i>	6
<i>Liefde</i>	6
3. Onze organisatie	7
<i>Het management</i>	7
<i>Managers</i>	7
<i>Locatie Manager</i>	7
<i>Pedagogisch Coach</i>	7
<i>Pedagogisch medewerkers</i>	7
<i>Stagiaires</i>	7
4. Onze kind visie	8
<i>Spelen</i>	8
<i>Beleven</i>	8
<i>Ontwikkelen</i>	8
5. Pedagogische uitgangspunten	9
<i>Onze pedagogische uitgangspunten</i>	9
6. Onze groepen & groepsruimtes	10
<i>Ruimte inrichting</i>	10
7. Vaste gezichten voor 0-jarigen	12
8. Een dag bij Devi Ruitersbosch	13
<i>Overzicht dagindeling KDV</i>	13
<i>Overzicht dagindeling BSO</i>	14
9. Inzet pedagogisch medewerkers & beroepscodes	15
10. Pedagogisch beleidsmedewerker(ster)	16
<i>Pedagogisch beleid</i>	16
<i>Coaching</i>	16
<i>De pedagogisch beleidsmedewerker en de BKR</i>	16
<i>Aantal uren inzet</i>	16

<i>Kwalificatie-eisen en functiebeschrijving</i>	17
11. Inzet BKR-uren	18
<i>Inzet van pedagogisch medewerkers</i>	18
12. Ons wenbeleid	19
<i>Wenbeleid</i>	19
<i>Extra dagen afnemen</i>	19
13. Het bieden van een gevoel van (emotionele) veiligheid en vertrouwen	20
<i>KDV-groep</i>	22
<i>BSO-groep</i>	22
14. Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden	23
<i>Inspelen op de ontwikkeling van baby's 0 tot 1/1,5 jaar</i>	24
<i>Inspelen op de ontwikkeling van dreumesen +/-1,5 tot +/- 2,5/3 jaar</i>	25
<i>Inspelen op de ontwikkeling van peuters +/- 2,5/3 -4 jaar</i>	26
☐ Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
<i>Inspelen op kinderen in de basisschoolleeftijd 4 tot 12 (BSO-groep)</i>	28
15. Het bevorderen van de persoonlijke competentie	29
<i>KDV-groep</i>	30
<i>BSO-groep</i>	32
16. Het bevorderen van de sociale competentie	33
17. Eigen maken van waarden, normen en cultuur	35
18. Elk kind een mentor & overdracht naar de basisschool/ BSO	37
19. Ons observatiesysteem	38
20. De rol van de pedagogisch medewerker	39
21. Communicatie met ouders/verzorgers & privacy	41
22. Stagiaires & groepshulpen	43
<i>Stagiaires</i>	43
<i>Verschillende soorten stagiaires</i>	43
<i>Verwachtingen en taken van een stagiaire:</i>	44
<i>Fasen in de stages</i>	44
Groepshulp	44
23. Duurzaamheid	46
24. Samenhang met ander beleid	47

1. Inleiding pedagogisch beleid

Voor u ligt het pedagogisch beleid van 'Kinderopvang Devi Ruitersbosch'. Dit beleidsstuk is tot stand gekomen door een gezamenlijke inspanning van de directie, oudercommissie en het personeel van 'Kinderopvang Devi Ruitersbosch'.

Onze kinderopvang biedt opvang aan verschillende groepen met een combinatie van kinderopvang (0 tot 4 jaar) en buitenschoolse opvang (4 tot 13 jaar)

Locatie Ruitersbosch is een voormalig woonhuis met een natuurlijke sfeer en grenst aan de International School Breda. Devi Ruitersbosch is onderdeel van Devi Kids. Het gebouw biedt plaats aan vijf groepsruimten. Elke stamgroep (kinderopvang 0 tot 4 en buitenschoolse opvang) hebben een eigen groepsruimte. Ook zijn er 3 slaapruijnte aangrenzend aan de groep kinderopvang 0 – 4 jaar.

In ons pedagogisch beleid wordt beschreven wat 'Kinderopvang Devi Ruitersbosch' voor visie op kinderen heeft. Het geeft een beeld van ons pedagogisch handelen. Ook wordt beschreven hoe aan deze visie vormgegeven wordt in de dagelijkse praktijk en welke doelen hieruit voortkomen.

In dit beleidsstuk is naast onze visie, doelen en werkwijze zijn ook de 4 pedagogisch werkdoelen beschreven die wettelijk verplicht zijn en de kwaliteitseisen waarborgen die gesteld worden door de Wet Kinderopvang (emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en het overdragen van waarden en normen).

Daarnaast worden er o.a. afspraken gemaakt over huisvesting en het aantal kinderen per pedagogisch medewerker.

Het biedt een beschrijving van hoe kinderen leren en wat de ontwikkeling vraagt te leren. Het beschrijft globale doelen en competentie gebieden voor baby's, dreumesen, peuters en schoolkinderen.

Het pedagogisch beleid geeft de pedagogisch medewerkers praktische handvatten om het pedagogisch beleid in het dagelijks handelen vorm te geven. Daarnaast heeft het als doel de ouders te informeren over het pedagogisch handelen in de praktijk. Dit document wordt ondersteund door verschillende beleidstukken en protocollen, de meldcode en de het beleid veiligheid en gezondheid 2021.

2. Onze missie & visie

Hier

Waar we leven

Lachen en spelen

Waar we vrienden omhelzen

Waar we dansen en zingen

Liefhebben en leren

Waar we huilen en troosten

Waar we veilig zijn

En warmte vinden

Hier

Is Devi

Onze organisatie gelooft in de kracht van kleinschaligheid en de toegevoegde waarde van opgroeien met de natuur. Rust, ruimte en regelmaat zijn begrippen die ons aan het hart liggen. In de kindertijd en bij de opvoeding worden fundamenteën voor het verdere leven gelegd. Als ouder/opvoeder geven we onze kinderen belangrijke lessen mee. Daarmee bepalen wij onder andere de richting waarin het kind zich ontwikkelt. Het kind zien in zijn behoeftes, dat wil zeggen; kijken, luisteren en voelen in de ruimste zin van het woord.

Binnen kinderopvang Devi staat de yoga filosofie centraal. Yoga is aandacht hebben voor jezelf, leven met aandacht. In het moment zijn. Het is een persoonlijke reis naar binnen en brengt je dat wat je het meest nodig hebt. Of het nu gaat om het verkrijgen van meer innerlijke rust en ontspanning, een gezond en sterk lichaam, meer zelfvertrouwen of wilskracht, of een dieper inzicht in wie jij bent. Het gaat erom ten volle te leven, het genieten en de liefde.

Vanuit deze filosofie hebben we 4 pilaren gecreëerd, die de dragers zijn van Devi Kids.

Lach

Elke dag

Jonge kinderen bekijken de wereld nog met grote verbazing en vinden het heerlijk om te lachen. Naarmate we ouder worden, lachen we steeds minder. Lachen is gezond! Alles verlicht en de puurheid zorgt ervoor dat je je verbonden met elkaar voelt omdat je iets deelt. Samen lachen werkt ook heel erg ontspannend en helpt ons te relativeren.

Binnen Devi is lachen een vanzelfsprekendheid. We dagen de kinderen uit om zoveel mogelijk te lachen. Het leven is leuk, mooi en vol uitdagingen. Door middel van liefde, aandacht en creativiteit, kan een kind zich met een grote lach ontwikkelen.

Leer

Van elke stap

Vanaf de dag dat we worden geboren begint ons leerproces. Dit leerproces is voor iedereen anders en vraagt om individuele aandacht. Devi leert een kind zijn eigen basis te vinden, zijn eigenheid. We leren van elkaar met elkaar.

Leef

Het leven

Een leven is wat je krijgt. Léven is wat je ervan maakt. Er is zoveel te zien, horen, ruiken en voelen. Samen met de kinderen gaan we het leven ontdekken. Wat leeft er om ons heen, maar ook wat houdt ons leven in. Van jongs af aan moeten de kinderen de kans krijgen om zich de cultuur van onze samenleving eigen te maken en daarin hun leven ten volste te leven met alles wat het brengt.

Liefde

Is oneindig

Het ervaren van liefde is de bron van ons leven. Vanuit deze bron kunnen we als individuen opbloeien. Liefde zit in het hart van de wereld, zoals zij ook de kern van ieder leven uitmaakt. Elk kind is onvoorwaardelijke liefde.

Naast onze fundamenten hebben we 5 pedagogische doelstellingen die aansluiten bij onze missie:

1. Bieden van een gevoel van veiligheid (emotionele veiligheid) en vertrouwen.
2. Het bevorderen van persoonlijke competentie.
3. Het bevorderen van de sociale competentie.
4. Het eigen maken van waarden en normen.
5. Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden.

Deze doelen staan in dit document verder uitgewerkt. We bereiken deze doelen door op onze groepen gebruik te maken van 5 pedagogische middelen:

1. Pedagogisch medewerker- kind interactie: hoe de pedagogisch medewerker en het kind met elkaar omgaan.
2. De groep: de rol en de invloed van de groep kinderen en leiding.
3. De binnen en buitenruimte: inrichting en het gebruik van de ruimte.
4. Activiteiten: wat het kind kan doen of ondernemen (ontdekken en onderzoeken)
5. Spelmateriaal: alles waar het kind mee kan spelen.

3. Onze organisatie

Het management

Het management binnen Devi Kids is verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen, de continuïteit en het naleven van de wet- en regelgeving. Zij vertegenwoordigen de organisatie.

Managers

De managers van Devi kids werken in nauwe samenwerking met het management en is verantwoordelijk voor de verschillende opvanglocaties. Zij geven leiding aan de locatiemanagers en werken mee aan de beleidsstukken.

Locatie Manager

De locatiemanager is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het pedagogisch handelen binnen Devi. Devi als lerende organisatie is continue bezig met evalueren, leren en verbeteren ten behoeve van de kwaliteit van de opvang. De locatiemanager initieert en borgt de verbeteringen en begeleidt en coacht hierin de pedagogisch medewerkers intensief.

Pedagogisch Coach

De pedagogisch coach is verantwoordelijk voor het coachen van medewerkers vanuit het pedagogisch beleid ten behoeve van het mede verbeteren van de kwaliteit van werkzaamheden.

Pedagogisch medewerkers

Kinderdagverblijf Devi noemt een pedagogisch medewerker zoals beschreven in het functieboek van de cao-kinderopvang 'pedagogisch medewerker'. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het uitdragen van onze visie in de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de groep kinderen binnen Devi. De belangrijkste eigenschappen van een pedagogisch medewerker is het invoelend vermogen wat ten grondslag ligt aan de waardevolle hechtingsrelatie tussen pedagogische medewerker en kind. Zij neemt actief waar, zij ondersteunt de kinderen bij het spelen en leren.

Stagiaires

Stagiaires bij Devi verrichten alle handelingen onder begeleiding van de vaste pedagogisch medewerker van de groep en vallen ook onder haar verantwoordelijkheid. De inzet van stagiaires is beschreven in het stagebeleid van Devi. De leidinggevende organiseert de inzet van de stagiaires en heeft de overkoepelende contacten met de opleidingen. Devi werkt met stagiaires van verschillende opleidingen, zoals SPW-niveau 2, 3 en 4 en hbo-pedagogiek. De doelstelling is om het gehele jaar een stagiaire in te zetten. Zo kunnen we optimaal onze kennis en visie delen met toekomstige collega's en door een extra persoon op de groep ontstaat er ook meer tijd voor de kinderen.

Stagiaires worden begeleid door een werkbegeleider (een ervaren pedagogisch medewerker) en een praktijkopleider. Stagiaires van niveau 3 en 4 worden opgeleid tot pedagogisch medewerker kinderopvang. Zij zullen naast huishoudelijke werkzaamheden ook opdrachten doen met de kinderen. Stagiaires van niveau 2 worden opgeleid tot groepshulp. Zij zullen vooral huishoudelijke en (zie ons stagebeleid voor meer informatie over onze werkwijze).

4. Onze kind visie

Onze visie op kinderen:

- Kinderen hebben oneindig veel mogelijkheden;
- Elk kind heeft zijn eigenheid, eigen karakter, van geboorte af, maar wordt ook verder ontwikkeld door ervaringen die het opdoet;
- Een kind mag zijn wie het is: het feit dat kinderen verschillen beschouwen wij als een basisgegeven en een verrijking van de groep;
- Kinderen zijn puur, vol liefde en leren van de directe wereld om zich heen;
- Kinderen hebben een eigen stem die ons alles vertelt: van non-verbaal tot verbaal.

Spelen

Wij bieden een veilige plek voor kinderen om lachen, leren, leven en lief te hebben. Kinderen leren hier samen te spelen maar er is ook ruimte voor individueel spel. Door te spelen wordt er geleerd om te gaan met andere kinderen en dit onder toezicht van de pedagogisch medewerkers. Ze leren te delen en bijvoorbeeld te moeten wachten op hun beurt. Deze manier van spelen is goed voor de ontwikkeling van de sociale vaardigheden.

Beleven

Kinderen leren door dingen te beleven, door zelf iets te ondernemen. Devi Ruitersbosch is gelegen op een rustige locatie met een grote buitenruimte. Het spreekt voor zich om bij de keuze van activiteiten het buiten karakter als uitgangspunt te nemen. Zo kan er een moestuin door de kinderen onderhouden worden of met de natuurlijke tijd geleefd worden.

Natuurlijk zullen er ook andere activiteiten worden aangeboden. De thema's die gekozen worden, liggen altijd dicht bij de belevingswereld van de kinderen.

Ontwikkelen

Wij willen de kinderen stimuleren om te groeien in hun ontwikkeling. Dit doen wij door ze uit te dagen, ze te leren en hun eigen inbreng te stimuleren. Zo groeit hun zelfvertrouwen en durven ze weer een stap verder te gaan; ontwikkelen ze zich. Dit verhoogt de zelfstandigheid van het kind en draagt bij aan de ontwikkeling van een eigen persoonlijkheid.

Om deze fundamenten te bewerkstelligen beschikt Devi Ruitersbosch over specifiek ingerichte groepen die is aangepast aan de behoefte en spelmogelijkheden van de kinderen.

5. Pedagogische uitgangspunten

Opvoeden, leren, vallen en weer opstaan, doen we binnen Devi samen. We begeleiden en stimuleren kinderen zich te ontwikkelen met wat het in zich heeft en leren een kind zijn/haar weg te vinden in de wereld om zich heen.

Onze pedagogische uitgangspunten

- Wij gaan uit van een positieve benadering van kinderen. Wij willen kinderen stimuleren en aanmoedigen. We waarderen elk kind zoals het is. Respect in de omgang vinden wij fundamenteel.
- We vinden het belangrijk dat het kind zich thuis voelt bij ons, dat het zich op zijn gemak voelt en plezier heeft.
- Wij vinden het belangrijk om in te gaan op wat kinderen zelf aangeven of inbrengen. Dat kan gaan om duidelijk aangegeven concrete ideeën voor spel of activiteiten, maar ook om vragen of behoeften, die minder uitgesproken zijn. Devi maakt gebruik van het open deuren beleid, kinderen krijgen zodoende de mogelijkheid om op andere groepen te ontdekken en zowel geleide als ongeleide activiteiten te volgen. Soms wordt dit gestuurd door een pedagogisch medewerkers maar even vaak ook op initiatief van het kind zelf. Op de locatie Ginneken is er een schuifwand aanwezig tussen de lotus groep en zon groep. De pedagogisch medewerkers houden voortdurend het pedagogisch klimaat in de gaten, zij maken hierbij een inschatting of de wand open of dicht is.
- Goed luisteren en kijken naar kinderen vinden wij essentieel. Wij stemmen onze benadering, gedrag en handelen af op wat kinderen individueel en binnen de groep inbrengen en nodig hebben. Dit wordt vastgelegd in ons intern observatiesysteem.
- Kinderen kunnen veel en hebben vaak meer in zich dan je onmiddellijk ziet. Wij vinden het belangrijk om elk kind veel verschillende ervaringen te bieden, zodat het zich kan ontwikkelen en ontplooien. Zo bieden wij mogelijkheden om "eruit te laten komen wat erin zit".
- Wij geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen, maar we geven ook grenzen aan waar dat nodig is. Kinderen moeten kunnen ontdekken en zich kunnen verwonderen, kunnen uitproberen, de wereld verkennen en hun eigen mogelijkheden daarin zien en ervaren.
- Uitdaging is belangrijk en vraagt om een balans met de behoefte aan fysieke en emotionele veiligheid. We zoeken steeds naar een zorgvuldige en bewuste balans tussen de noodzakelijke veiligheid, zowel fysiek als emotioneel, en het bieden van uitdaging in de omgeving, de activiteiten en het speelmogelijkheden. Binnen Devi is het spelen in de natuur een groot speerpunt. Wanneer kinderen veel buiten spelen zijn kinderen minder verkouden, hebben zij een sterkere weerstand en daarnaast wordt er gezien dat kinderen die veel buiten zijn lekkerder in hun vel zitten. We gaan iedere dag met de kinderen naar buiten, zelfs als het regent, onze ontdektuinen zijn natuurlijk ingericht. Kinderen gaan op avontuur, spelen met het zand of water. We organiseren veel leuke en leerzame activiteiten buiten. Kinderen worden meegenomen in de natuur, wat groeit er en bloeit er allemaal? We zaaien samen de moestuin in en volgen het proces van zaadje naar de vrucht.

- Een kinderopvang is een omgeving waar kinderen andere kinderen en andere volwassenen ontmoeten.
- Een kinderopvang biedt niet alleen een veilige en verantwoorde opvang maar ook opvoeding. In al het handelen en omgaan met kinderen zijn pedagogische aspecten verweven. Hierbij werken wij volgens ons gedragsprotocol.
- Pedagogisch medewerkers zijn medeopvoeders in nauwe samenspraak met ouders/verzorgers.
- Wij bepalen ons niet tot één specifieke pedagogische richting. Vanuit onze visie op kinderen en onze visie op opvoeden, benutten we inspiratie en ideeën uit verschillende opvoedkundige stromingen, waaronder de yoga filosofie en Regio Emilia.

6. Onze groepen & groepsruimtes

Wij bieden op onze kinderopvang opvang aan in de leeftijd 0 tot 13 jaar. We hebben binnen onze organisatie verschillende groepen kinderen. Deze groepen zijn ingedeeld naar leeftijd en soort opvang:

Kinderdagverblijf horizontale groepen 0 – 4 jaar

- Moon: 12 kinderen 0 tot +/- 1,5/2 jaar
- Star: 8 kinderen +/- 1,5/2 tot +/- 3 jaar
- Sky: 8 kinderen +/- 3 tot 4 jaar
- Maandag t/m vrijdag van 07.00 tot 18.30 uur

Nursery 3 tot 4 jaar

In samenwerking met de International School Breda hebben we in schooljaar 2020/2021 de nursery groep overgenomen. Dit is een bestaande groep in de leeftijd van 3 tot 4 jaar en volledig Engelstalig. Deze groep zal worden opgevangen in dezelfde ruimte als de Buitenschoolse Opvang. De tijden van de nursery en bso overlappen elkaar niet.

- 16 kinderen 3 tot 4 jaar.
- Maandag t/m vrijdag van 08.40 uur tot 14.45 uur

Buitenschoolse opvang 4 tot 13 jaar

- Little Bear: 10 kinderen 4 tot +/- 7 jaar
- Big Bear: 20 kinderen 7 tot 13 jaar
- Ochtend van 07.00 tot 8.30 uur
- Middag van 15.00 uur tot 18.30 uur

Ruimte inrichting

Groepen kinderdagverblijf 0 tot 4 jaar

- **Moon**
  - Deze ruimte is voorzien van een keukenblok en een (eet)tafel, een verschoontafel, kasten en verschillende spelmaterialen.
  - 2 slaapkamers met per slaapkamer maximaal 4 slaapplekken.
  - Eveneens is er een deur naar buiten. De kinderopvang kinderen maken gebruik van een omheinde tuin. Dit is een natuurlijke binnentuin met allerlei natuurlijke elementen.
- **Star**
  - Deze ruimte is voorzien van een (eet)tafel, een verschoontafel, kasten, grote stoel, box, wiegje en verschillende spelmaterialen.
  - 1 slaapkamer met maximaal 8 slaapplekken.
  - Eveneens is er een deur naar buiten. De kinderopvang kinderen maken gebruik van een omheinde binnentuin. Dit is een natuurlijke binnentuin met allerlei natuurlijke elementen.
- **Sky**
  - Deze ruimte is voorzien een (eet)tafel, kasten en verschillende spelmaterialen.
  - 1 slaapkamer met maximaal 8 slaapplekken.
  - 1 kinder-wc (bereikbaar via de Little bear).
  - Eveneens is er een deur naar buiten. De kinderopvang kinderen maken gebruik van een omheinde binnentuin. Dit is een natuurlijke binnentuin met allerlei natuurlijke elementen.

Groepen nursery en buitenschoolse opvang

De nursery en buitenschoolse opvang worden opgevangen in dezelfde ruimtes. De tijden van de nursery en BSO overlappen elkaar niet. Met de inrichting van de groepen is er speciaal gekeken naar de ontwikkelingsgebieden van alle leeftijden.

- **Little Bear**
  - Deze ruimte is voorzien van een (eet)tafel, kasten, wasbak en verschillende spelmaterialen.
  - 1 kinder-wc.
  - Eveneens is er een deur naar buiten. De kinderopvang kinderen maken gebruik van een omheinde tuin. Dit is een natuurlijke binnentuin met allerlei natuurlijke elementen.
- **Big Bear**
  - Deze ruimte is gelegen op de eerste verdieping en is toegankelijk middels een trap in de hal. De ruimte is voorzien van een (eet)tafel. Hier worden activiteiten gedaan als knutselen, puzzelen en wordt er gegeten. Verder zijn er kasten, een bank en verschillende spelmaterialen.

Gezamenlijke ruimtes

- **Gezamenlijke hal**
  - Deze ruimte is voorzien van toegang tot alle groepen, 2 toiletten, keuken, kapstokken en een trap naar de bovenruimte.

- **Kantoor/pauzeruimte**
  - Het kantoor/pauzeruimte bevindt zich in een aparte ruimte op de eerste verdieping.

- **Buitenruimte**
  - Binnentuin: De algemene binnentuin is een plek waar verschillende groepen elkaar kunnen ontmoeten. Middels natuurlijke elementen wordt natuurlijk spelen benadrukt.
  - Voortuin: De voortuin bestaande uit bestrating is speciaal voor activiteiten en sporten.

- **Keuken**
  - De keuken bevindt zich in een apart gedeelte van de hal. Hier wordt het eten en drinken bereid. Tevens heeft elke groep een eigen keukenblok met water of een wastafel.

7. Vaste gezichten voor 0-jarigen

Bij het maken van onze planning maken wij gebruik van de website www.1ratio.nl. Hiermee kan aan de hand van de leeftijden en aantal kinderen bepaald worden hoeveel pedagogisch medewerkers moeten worden ingezet. Pedagogisch medewerkers maken hier bij eventuele wijziging zelf ook gebruik van. Op deze manier is de verdeling kinderen en pedagogisch medewerkers altijd goed!

Aan een kind wordt een vaste pedagogisch medewerker toegewezen. Verder heeft iedere groep een vast vertrouwd team, die op vaste dagen werken. In Bitcare is voor de pedagogisch medewerksters een overzicht te vinden wie het vaste gezicht is voor welk kind.

In een periode waarin vakanties vallen en op rustige dagen, kunnen we besluiten om de groepen samen te voegen. Op de samengevoegde groep is dan van beide groepen één pedagogisch medewerkster werkzaam. Op deze wijze voldoen wij ook aan de verscherpte eisen binnen de kinderopvang op het gebied van het 4ogenprincipe. Daarnaast blijft het, door het samenvoegen op rustige dagen, voor de kinderen een vast vertrouwd groepje kinderen met vaste bekende pedagogisch medewerksters en niet te vergeten genoeg leeftijdsgenootjes om een leuke dag mee te hebben en gezamenlijke activiteiten mee te ondernemen.

8. Een dag bij Devi Ruitersbosch

Wij vinden het belangrijk dat kinderen uitgroeien tot zelfstandige personen, kinderen moeten worden gestimuleerd in hun eigen ontwikkeling. Centraal staat dan ook dat kinderen zich op hun eigen manier en in hun eigen tempo mogen en kunnen ontwikkelen.

We kijken naar de individuele behoeftes en wensen van elk kind. Daarnaast hechten we waarde aan rust en regelmaat. Daarom hebben we een dagindeling gemaakt. Hierin zijn een aantal vaste rustmomenten opgenomen. Ook zijn er een aantal 'vrije' momenten opgenomen. Hierin mogen kinderen zelf aangeven waar ze behoefte aan hebben. Zoals knutselen, koekjes bakken, vrij spel, buiten spelen.

In het onderstaande schema is te zien welke groep wanneer aanwezig is:

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
7.00 tot 9.00	KDV & BSO	KDV & BSO	KDV & BSO	KDV & BSO	KDV & BSO
9.00 tot 12.00	KDV	KDV	KDV	KDV	KDV
12.00 tot 15.00	KDV	KDV	KDV	KDV	KDV
14.30 tot 18.30	KDV & BSO	KDV & BSO	KDV & BSO	KDV & BSO	KDV & BSO

Overzicht dagindeling KDV

Tijdstip	Activiteit
07.00	Binnenkomst kinderen
08.00	Vrij moment
09.00	Start van de dag in de kring
09.30	Fruit & drinken
10.00	Vrij moment/buiten spelen/activiteit*
11.30	Middageten warme maaltijd
12.30	Middagslaapje/ rust moment/ peutertijd
15.00	Havermout eten & drinken
16.00	Vrij moment/buiten spelen/activiteit*
16.30t/m 18.30	Ophalen van het kind door de ouder
17.00	Warme maaltijd op verzoek/ rauwkost eten & drinken

*De activiteiten zijn gericht op de verschillende ontwikkelingscategorieën.

Overzicht dagindeling BSO

Tijdstip	Activiteit
07.00	Binnenkomst kinderen (evt. ontbijt)
08.30	Naar school
15.15	Uit school
15.30	Fruit & drinken
16.00	Vrij moment/ activiteit/ huiswerkbegeleiding
16.30 t/m 18.30	Ophalen van het kind door de ouder
17.30	Rauwkost of Warme maaltijd (op verzoek)

Tijdens schoolvakanties/ vrije dagen is er de mogelijkheid om kinderen in de basisschool leeftijd aan te melden voor een hele dag kinderopvang.

Het kind is vrij om te doen wat hij of zij wil tijdens de vrije momenten binnen de grenzen van de kinderopvang. De kinderopvang biedt tal van activiteiten zoals tekenen, knutselen, buiten spelen en spelletjes doen. De pedagogisch medewerkers bieden tevens georganiseerde activiteiten aan, zoals een boswandeling, een creatieve activiteit of thema's die de aandacht krijgen, bijvoorbeeld het thema bouwen. Daarnaast plannen we in overleg met de kinderen eventuele uitstapjes naar bijvoorbeeld de boerderij of het bos.

9. Inzet pedagogisch medewerkers & beroepscode

Voor de momenten dat er maar 1 beroepskracht en geen stagiaire aanwezig is hebben wij een achterwacht ingesteld die te allen tijde beschikbaar en bereikbaar zijn. Op de locatie hangen in de verschillende ruimtes lijsten met de gegevens van de achterwacht.

Werken in de kinderopvang vraagt een grote inzet. Als pedagogisch medewerker heb je een aandeel in het creëren van een zo veilig mogelijke omgeving, welke geborgenheid en warmte aan de kinderen zal bieden. Er wordt dus een groot beroep gedaan op het verantwoordelijkheidsgevoel. De pedagogisch medewerker is immers mede partner in de opvoeding en verzorging van kinderen van iemand anders.

Een open houding naar anderen, zelfreflectie en bovenal een lerende instelling wordt van het personeel verwacht. Het dagverblijf beschikt over een verklaring betreffende goed gedrag van iedere pedagogisch medewerker, vrijwilliger e.d.

De kinderopvang kent een eigen cao. Wij nemen de cao als uitgangspunt voor ons personeelsbeleid. Beroepskrachten hebben een opleiding als Sociaal Pedagogisch Werker met ten minste niveau 3 (SPW-3) of gelijkwaardig. Daarnaast werken de pedagogisch medewerkers volgens de beroepscode.

10. Pedagogisch beleidsmedewerker(ster)

Pedagogisch beleid

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid kan breder zijn dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het kan al het beleid omvatten dat raakt aan de pedagogische praktijk. Daarnaast kan de pedagogisch beleidsmedewerker een taak hebben bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

Binnen Devi Kids is de beleidsmedewerkster Eefje Reininga. Het beleid wordt uitgezet in samenwerking met de directeur en Renske Oomen in de uitvoerende rol.

Coaching

Naast het ontwikkelen van het pedagogisch beleid, zorgt de pedagogisch beleidsmedewerker als coach voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Een coach begeleidt en traint de medewerker(s) bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden. Iedere pedagogisch medewerker ontvangt jaarlijks coaching, ook tijdelijke en flexibele medewerkers.

Binnen Devi Kids is de pedagogisch coach Ianthe Haxelmans.

De pedagogisch beleidsmedewerker en de BKR

De pedagogisch beleidsmedewerker mag meetellen in de BKR wanneer deze als meewerkend coach op de groep staat. Dit geldt uitsluitend voor de tijd dat de pedagogisch beleidsmedewerker werkzaamheden verricht als pedagogisch medewerker, dat wil zeggen het verzorgen, opvoeden en bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen. De coaching uit zich dan, bijvoorbeeld, door het geven van voorbeelden, tips en nadere uitleg tijdens de werkzaamheden.

Pedagogisch beleidsmedewerkers en ondernemers die ook als pedagogisch medewerker op de groep staan, al dan niet als meewerkend coach, worden zelf ook gecoacht.

De pedagogisch beleidsmedewerker telt niet mee voor de BKR als hij of zij op de groep aanwezig is en coacht vanuit bijvoorbeeld een observerende rol. Dit geldt ook wanneer de coaching buiten de groep plaatsvindt. De pedagogisch beleidsmedewerker telt ook niet mee voor de BKR als hij/zij niet gekwalificeerd is als pedagogisch medewerker.

Aantal uren inzet

Op 1 januari van elk jaar stellen we vast, hoeveel uur inzet vereist is voor zowel de beleidsvorming als de coaching. Devi Kids bepaalt de verdeling van de uren over de vestigingen. Elke pedagogisch medewerker krijgt coaching. Dit wordt schriftelijk vastgelegd.

Het minimale aantal uur inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker op jaarbasis is afhankelijk van het aantal fte aan pedagogisch medewerkers en het aantal kindercentra, volgens de volgende rekenregel:

$(50 \text{ uur} \times \text{het aantal kindercentra}) + (10 \text{ uur} \times \text{aantal fte pedagogisch medewerkers})$.

Het aantal kindercentra is daarmee bepalend voor het minimaal aantal uur dat ingezet wordt op de formulering en invoering van pedagogische beleidsvoornemens. Het aantal fte pedagogisch medewerkers bepaalt het minimaal aantal uur coaching die de medewerkers bij hun werkzaamheden krijgt.

Het totaal aantal uren minimale inzet wordt niet vrij verdeeld over de twee verschillende activiteiten (beleidsactiviteiten en coaching). Binnen de verschillende activiteiten kan dat wél.

Binnen Devi Kids verdelen we het minimaal aantal uren over de verschillende kindercentra. Dit biedt ruimte voor maatwerk om bijvoorbeeld extra aandacht te kunnen besteden aan een bepaald kindercentrum. Of om de uren centraal in te zetten voor pedagogisch beleid waar elk kindercentrum van profiteert. Ook ontvangt elke pedagogisch medewerker jaarlijks coaching.

Kwalificatie-eisen en functiebeschrijving

Er worden kwalificatie-eisen gesteld aan de pedagogisch beleidsmedewerker. Daarbij wordt verwezen vanuit de regelgeving naar de cao. Werkgevers en werknemers bepalen via de cao welke opleidingen geschikt zijn voor de functie van de pedagogisch beleidsmedewerker. In het akkoord IKK is afgesproken dat de opleiding voor pedagogisch beleidsmedewerkers minimaal hbo-niveau moet zijn en gericht moet zijn op pedagogiek.

11. Inzet BKR-uren

Inzet van pedagogisch medewerkers

Op onze kinderopvang werken wij volgens het leidster- kind ratio. Dit is een rekentool die berekend hoeveel pedagogisch medewerkers er op een bepaalde groep kinderen van verschillende leeftijden ingezet moet worden. Wij mogen wettelijk gezien een aantal uur per dag van de leidster- kind ratio afwijken. Dit zijn zogenaamde Beroepskracht Kind Ratio uren.

Dit betekent dat we 3 uur per dag, als we meer dan 10 uur geopend zijn en bij een inzet van meer dan 1 pedagogisch medewerker, mogen afwijken van het leidster- kind ratio.

De momenten die wij gebruik van de BKR-uren zijn hieronder omschreven (dit gebeurt niet structureel). Op de andere momenten van de dag zijn er altijd voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig.

AFWIJKING BKR

Sinds 2018 is de Wet IKK (wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang) van kracht. Deze wet staat voor het ratio van pedagogisch medewerkers en aantal kinderen. Zo kunnen we elk kind voldoende aandacht geven. Van die BKR mogen wij afwijken. Bijvoorbeeld in de ochtend of tijdens pauzes. Dat mag maximaal drie uur per dag en dat moeten we actief communiceren naar onze ouders. Daarom vind je hier de schema's waarop je kunt zien op hoeveel en wanneer jouw locatie afwijkt van het BKR.

2 leidsters op een groep

	07.00 – 07.30	7.30 – 13.00	13.00 -15.00	15.00 – 17.00	17.00 – 18.00	18.00 – 18.30
Aantal PM's	1	2	1	2	1/2	1
Afwijking BKR	NEE	NEE	JA	NEE	MOGELIJK	NEE
Uitleg	BKR voldoet met 1 leidster	BKR voldoet met 2 leidsters	Pauze van de leidsters	BKR voldoet met 2 leidsters	Afhankelijk van de ophaal momenten wordt er afgeweken.	BKR voldoet met 1 leidster

Door middel van samenwerking tussen de groepen, stagiaires en management wordt er extra ondersteuning geboden gedurende de BKR afwijking.

3 leidsters op een groep

	07.00 – 07.30	7.30 – 08.00	08.00 – 13.00	13.00 -15.00	15.00 – 17.00	17.00 – 18.00	18.00 – 18.30
Aantal PM's	1	2	3	2	3	2/3	2
Afwijking BKR	NEE	NEE	NEE	JA	NEE	MOGELIJK	NEE
Uitleg	BKR voldoet met 1 leidster.	BKR voldoet met 2 leidsters.	BKR voldoet met 3 leidsters.	Pauze van de leidsters.	BKR voldoet met 3 leidsters.	Afhankelijk van de ophaal momenten wordt er afgeweken.	BKR voldoet met 2 leidster.

4 leidsters op een groep

	07.00 – 07.30	7.30 – 08.30	08.30 – 13.00	13.00 -16.00	15.00 – 17.00	17.00 – 18.00	18.00 – 18.30
Aantal PM's	1	3	4	3	4	3/4	2/3
Afwijking BKR	NEE	NEE	NEE	JA	NEE	MOGELIJK	NEE
Uitleg	BKR voldoet met 1 leidster.	BKR voldoet met 3 leidsters.	BKR voldoet met 4 leidsters.	Pauze van de leidsters.	BKR voldoet met 4 leidsters.	Afhankelijk van de ophaal momenten wordt er afgeweken.	BKR voldoet met 2 of 3 leidsters.

Door middel van samenwerking tussen de groepen, stagiaires en management wordt er extra ondersteuning geboden gedurende de BKR afwijking.

Opmerking: voor beide groepen kunnen de aantallen variëren door afmeldingen & ruildagen. Dit wordt dagelijks geregistreerd en indien nodig aangepast.

12. Ons wenbeleid

We werken we zoveel mogelijk met vaste gezichten op de groepen. Dit versnelt het wenproces voor kinderen. Ons team bestaat uit 12 collega's.

Wenbeleid

Als ouders de beslissing hebben genomen om hun kind(eren) te plaatsen op onze kinderopvang hebben ze de mogelijkheid hun kind 2 uur te laten wennen.

MOON	Judith&Michelle S
StAR	Gerleen&Guusje
SKY	Willemijn
NURSERY	Keri&Shauna
LITTLE BEAR	Michelle S,Alexandra,Fabienne,Alice als flexkracht
KIDDY BEAR	Alexandra,Michelle S
BIG BEAR	Iris,Alexandra

De flexkrachten binnen Devi kids zijn ; Kathelijne,Evi,Noa,Merel en Roxie.

Ouders hebben eerst een intakegesprek met de mentor. Tijdens dit gesprek krijgen ze een rondleiding door de verschillende groepsruimtes. Ook wordt het 'Informatieboekje' doorgenomen, wordt kort de structuur van onze organisatie toegelicht, de globale dagindeling van groep besproken en is er ruimte voor vragen.

In overleg met ouders wordt hiervoor een moment gekozen. De voorkeur heeft dat dit een dag en tijdstip waarop het kind ook opvang zal afnemen. De pedagogisch medewerker waarmee het kind veel te maken krijgt zal hierbij aanwezig zijn. Ouders krijgen dan de gelegenheid om kennis te maken met de pedagogisch medewerker en eventuele bijzonderheden over hun kind te bespreken. Hierna neemt de ouder afscheid en kan het kind op de afgesproken tijd weer opgehaald worden.

Extra dagen afnemen

Het is mogelijk voor ouders om naast hun aantal vaste uren en dagen extra opvang in te kopen. Het kan hierbij gaan om een blokkur als verlenging van de bestaande opvang uren of een extra dag.

Plaatsing op de dag is mogelijk als er ruimte is in de bestaande groep en er geen extra pedagogisch medewerker moet worden ingezet.

Ouders ontvangen van deze afgenomen extra uren een aparte factuur. Ouders worden door middel van informatie in ons 'Informatieboekje' hiervan op de hoogte gebracht.

Ruilbeleid

Devi hanteert een zogenaamd ruilbeleid, dit stelt ouders instaat om bepaalde dagen te ruilen. Het ruilbeleid ligt ter inzage op ieders locatie.

13. Het bieden van een gevoel van (emotionele) veiligheid en vertrouwen

Het bieden van een gevoel van veiligheid vormt de pedagogische basis in onze kinderopvang. Een veilig en vertrouwd gevoel draagt bij aan het welbevinden van kinderen.

Het is noodzakelijk voor een goede ontwikkeling. Vanuit een gevoel van vertrouwen en veiligheid kunnen en durven kinderen op onderzoek uit te gaan en te gaan ontdekken. Vanuit een gevoel van vertrouwen durven de kinderen ook zichzelf te zijn. De pedagogisch medewerker, de andere kinderen in de groep, de inrichting van de omgeving, de structuur van de dag en organisatie op de groep, zijn allen 'bronnen' van veiligheid.

De interactie tussen pedagogisch medewerker en kind is een belangrijk pedagogisch middel om het kind een gevoel van veiligheid te bieden. De basishouding is een positieve benadering van de kinderen met een opgewekte, vriendelijke, uitstraling met warmte en hartelijkheid. We laten op een positieve manier merken dat we betrokken zijn bij het kind, er 'zijn' voor het kind, proberen ons in het kind te verplaatsen. Zo voelt een kind dat het op ons terug kan vallen.

We dragen zorg voor een prettige sfeer, waarin het kind zich welkom voelt en op zijn gemak is, zodat het zich "thuis" voelt. Humor en met elkaar plezier maken vinden wij belangrijk. We kijken en luisteren met aandacht naar elk kind en letten op verbale en non-verbale signalen.

Door goed in de gaten te houden hoe het kind zich voelt kunnen we ons pedagogisch handelen aanpassen aan wat het kind nodig heeft. Ook leren we het kind kennen en weten wat hoort bij dit kind. We hebben oog voor de eigenheid van elk kind, staan open voor het kind en geven het de ruimte. Met het kind praten, gebeurt zoveel mogelijk op ooghoogte van het kind; dit betekent vaak letterlijk 'door de knieën gaan' om op gelijke hoogte met het kind te zijn.

Als we met de kinderen praten, letten we op onze 'toon' en houding. We zorgen voor positieve aandacht en stimulering van positief gedrag. We proberen in te schatten wat het kind begrijpt en kent en houden hier rekening mee.

Ieder kind heeft een vaste basisgroep met een kern van vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers. Meer informatie over de groepsgrootte en de inzet van pedagogisch medewerkers is te vinden in het hoofdstuk 'groeps groottes'.

De manier waarop het dagprogramma is opgebouwd speelt een rol bij het bereiken van een gevoel van veiligheid. Ook het spel- en activiteitenaanbod zijn van invloed op de emotionele veiligheid.

Het bieden van structuur en duidelijkheid zijn factoren die maken dat kinderen weten waar ze aan toe zijn. Dat draagt bij aan een veilig en vertrouwd gevoel. We brengen daarom structuur aan in de dagindeling en zorgen voor een dagritme en continuïteit.

We gaan bij de dagindeling uit van wat de kinderen nodig hebben en wat de kinderen aangeven en wijken daarom soms ook af van voorgenomen programma's of vaste patronen. Het kind staat ook hierin centraal. We proberen aan te sluiten bij de eigen rituelen van het kind voor zover haalbaar. Dit verschilt per kind en ook per leeftijd.

Bij baby's is het noodzakelijk om terdege rekening te houden met de slaaptijden, voedingstijden en voedingsgewoontes, troostrituelen (bijv. eigen knuffel mee bij het slapen) van het kind.

Het kind is op de kinderopvang aan onze zorg toevertrouwd en van goede verzorging afhankelijk. We hebben afspraken over gezonde voeding, (voedsel)hygiëne en goede lichaamsverzorging.

Op verschillende manieren zorgen we ervoor dat kinderen de andere kinderen en pedagogisch medewerkers beter leren kennen en zich met hen vertrouwd kunnen voelen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door 's ochtends in spelvorm de namen van de kinderen te noemen en de betrokkenheid onderling te bevorderen (is iedereen er, wie is nieuw, wie komt later, wie gaat binnenkort naar de basisschool etc.).

Bij binnenkomst worden kinderen welkom geheten: er wordt aandacht gegeven aan de ontvangst. Bij nieuwe kinderen, schuchtere kinderen of gewoon als een kind dat even nodig heeft, biedt de pedagogisch medewerker extra aandacht en ontfermt de pedagogisch medewerker zich over het kind. Als het kind er behoefte aan heeft iets van thuis bij zich te houden (een knuffel, jas nog even aan, speen), om zich op zijn gemak te kunnen voelen, kan dit altijd. Vaak is dit tijdelijk en ebt het geleidelijk weg.

De pedagogisch medewerkers ondersteunen het kind. Ook het met elkaar maken van rituelen, het delen van ervaringen en vaste punten in het dagprogramma zijn belangrijk om een groepsgevoel en een gevoel van vertrouwdheid te creëren.

Kinderen zijn nieuwsgierig en willen zien en ontdekken wat er verder te beleven is op de kinderopvang. Als ze zich voldoende veilig voelen, gaan ze vaak uit zichzelf al verder kijken dan de eigen groep.

We geven het kind de ruimte om ook buiten de eigen groepsruimte ervaringen op te doen. Zo worden er gezamenlijke activiteiten georganiseerd en is er een open en leerzame overloop.

Door bewust kleurgebruik en materiaalkeuze zorgen we voor een prettige sfeer op de kinderopvang. We willen een uitnodigende ruimte creëren, waar de kinderen zich op hun gemak voelen. Een huiselijke, kindgerichte sfeer vinden we belangrijk.

Het gebruik van de ruimte als pedagogisch middel om een vertrouwd en veilig gevoel te creëren verschilt per leeftijdscategorie. Een babygroep vraagt andere manieren om geborgenheid te creëren dan een dreumes- of peutergroep. Rust en harmonie in de ruimte (door kleur, materiaal etc.) zijn daarbij belangrijk. Daarnaast moet de ruimte kinderen de mogelijkheid bieden om samen te spelen maar ook om zich terug te trekken als ze daar behoefte aan hebben.

We letten er daarnaast op dat de ruimte zo is ingedeeld, dat het kind de pedagogisch medewerker 'steeds' in de gaten kan houden als het dat nodig heeft. We richten de kinderopvang zo in dat het kind zich veilig voelt om zo zelfstandig en fysiek veilig op ontdekking uit te gaan.

Door herkenbaarheid van gebruik van de verschillende ruimtes en hoeken daarbinnen, weet het kind waaruit het kan kiezen. Dit kan doordat er structuur is in de inrichting. Zo weet een kind waar de leeshoek te vinden is en waar het kan puzzelen.

We maken afspraken over gebruik van de ruimte zodat de kinderen weten waar ze aan toe zijn en wat er kan en mag. We hebben regels over de fysieke veiligheid om ongelukken te voorkomen; bijvoorbeeld klimmen kan op het speeltoestel en er bovenop staan ook, maar dat mag niet op de tafel.

In de aankleding van de ruimte en bij een activiteit, bijvoorbeeld in het kader van een thema, maken we ook gebruik van dingen die de kinderen of ouders/verzorgers van thuis meenemen. Dat kan variëren van foto's van thuis tot bladeren die met de ouders/verzorgers samen van een boswandeling zijn meegenomen.

Hoe zie je het bieden van een gevoel van (emotionele) veiligheid en vertrouwen in de praktijk?

KDV-groep

- We begroeten de kinderen bij binnenkomst;
- Goed contact met ouders;
- Samen zwaaien we met de kinderen naar papa of mama;
- Een duidelijk dagritme met vaste rituelen;
- We benoemen wat we doen/ gaan doen;
- Goede verdeling van de ruimte;
- Er is een afgebakende babyruimte waar de allerkleinsten ongestoord kunnen rollen en liggen;
- Kinderen die moeite hebben met hun draai vinden in de groep krijgen extra aandacht en begeleiding;
- Iedere ochtend maken we tijd om met alle ouders te bespreken hoe het gaat met hun kind. Iedere middag vertellen we naast wat het kind heeft gegeten en gedronken, maar ook wat het heeft gedaan. Hierbij maken we gebruik van een schriftje (tot 1 jaar) en omschrijven we kort welke activiteiten er die dag ondernomen zijn.

BSO-groep

- We begroeten een kind bij binnenkomst
- Een band opbouwen met het kind
- Een thuis- gevoel creëren
- Er wordt door ons met het kind gesproken over de interesse van het kind.
- We leven ons in de gevoelens van het kind, vragen ook aan de kinderen hoe het met ze gaat en welke activiteit ze willen ondernemen.
- Met alle kinderen en hun ouders worden er afspraken gemaakt over wat een kind al zelfstandig kan.
- Kind krijgt de ruimte voor eigen inbreng, zelfstandigheid.
- Aanbieden van ritme door middel van vaste eet- en drinkmomenten
- We maken tijd om eventuele bijzonderheden van de dag door te nemen met de kind(eren) aan tafel tijdens het eet- en drinkmoment.
- Bijzonderheden van het kind worden tijdens het haalmoment besproken met ouders.

14. Het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden

Elk (jong) kind verwondert zich over de wereld om zich heen. Het ontdekt, leert en ontwikkelt zich als het de ruimte krijgt om zelf dingen uit te proberen en te ervaren.

We willen het kind daarom een omgeving, spelmogelijkheden en activiteiten bieden die uitnodigen en uitdagen tot verwondering.

We bieden het kind mogelijkheden om te kiezen en wij respecteren deze keuze. Dit betekent niet dat we kinderen altijd maar gewoon hun gang laten gaan. We bieden structuur en houvast en letten er steeds op dat kinderen vooral veel zelf kunnen ontdekken en ervaren. We houden rekening met individuele verschillen tussen kinderen. Het accent ligt op spelen, beleven en groeien, waarin lachen, leren, leven en liefde de basis vormt.

Bij het aanbod aan spelmaterialen, bij de activiteiten en de inrichting letten we op variatie, waarbij aan alle verschillende ontwikkelingsgebieden aandacht wordt besteed:

- Lichamelijke ontwikkeling (grote en fijne motoriek)
grote motoriek: kruipen, lopen, rennen, klimmen, een bal gooien, voetballen, bewegingsspel, (kleuter)dans en buiten spelen
fijne motoriek: een toren bouwen, een potlood gebruiken, een puzzel maken, knutselen, knikkeren en timmeren;
- Zintuiglijke ontwikkeling (voelen, ruiken, proeven, horen, zien) geluiden ontdekken, proeven hoe iets smaakt, verschil voelen tussen klei en zand, proefjes doen;
- Cognitieve (waarnemen, denken, probleem oplossen) begrippen als hoog-laag, klein-groot, boven-onder, ontdekken van verhoudingen bijv. dat je moet bukken als je onder de tafel door wilt lopen, vorm, kleur, puzzelen, gezelschapsspellen;
- Taal-/ spraakontwikkeling geluiden spiegelen, verwoorden wat je doet en wat je ziet, vertellen, elke dag voorlezen, maar ook samen zingen, rijmpjes en gedichten, luisterspelletjes;
- Ontwikkeling van creativiteit en fantasiespel en verkleeden, poppen en poppenkast, toneelspel, expressie met verschillende materialen (ook kosteloos en natuurlijk materiaal), tekenen, schilderen, kleien, muziek maken, bouwen met technische materialen.

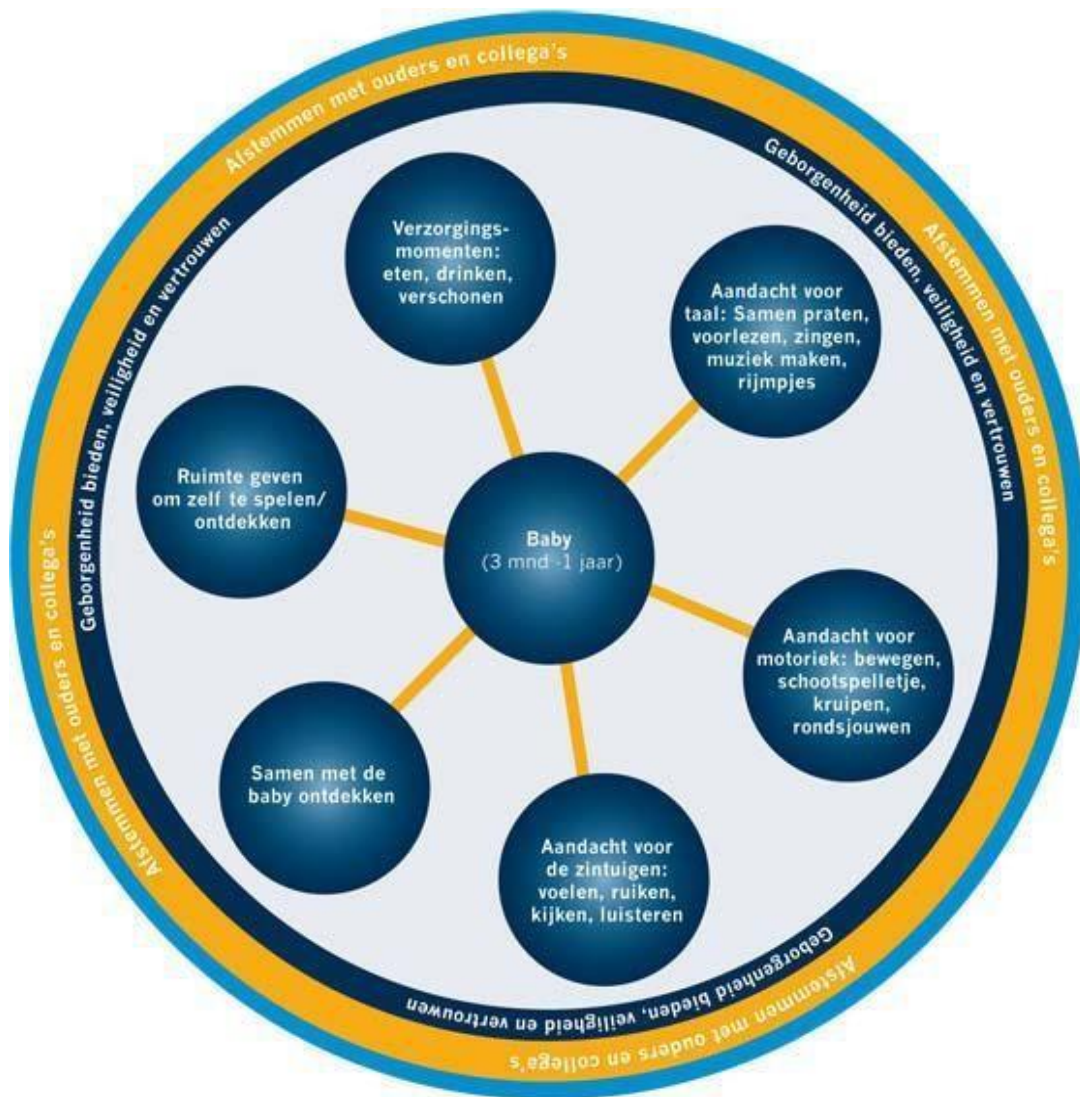
Inspelen op de ontwikkeling van baby's 0 tot 1/1,5 jaar

Inspelen op de ontwikkeling betekent bij baby's ook aandacht voor rust, herkenbare regelmaat en geduld in de benadering. Het is belangrijk voor de baby dat er rekening gehouden wordt met het eigen ritme en met wat het aan kan. Aan elk stuk speelgoed, maar ook aan gewone huis-tuin en keuken attributen is voor een baby al heel veel te ontdekken. Een gedoseerd aanbod met variatie is belangrijk; waarbij we nadrukkelijk willen waken voor overprikkeld raken. Zo krijgt de baby de optimale kans en de tijd om daadwerkelijk te ontdekken en te zien wat het zelf kan.

Van groot belang voor het ontwikkelen van de grove en fijne motoriek is dat baby's gedurende de dag verschillende momenten de gelegenheid krijgen om te reiken, grijpen, en om te leren iets vast te houden. We creëren deze mogelijkheden door kinderen de ruimte te geven om te bewegen en te ontdekken. Hierbij maken we o.a. gebruik van een speelkleed. We leggen de kinderen zo veel mogelijk in de vrije ruimte, beperken het gebruik van wipstoeltjes en vermijden een te lange tijd in de box.

Kinderen worden geregeld in een andere houding neergelegd. Zo ervaart een kind de verschillen tussen rug, zij en buikligging. Een kind heeft vanaf 4 maanden besef van zijn eigen lichaam en vergeet bepaalde lichaamsdelen als het die niet ziet. Door verschillende bewegingspelletjes wordt een voorkeurshouding zoveel als mogelijk voorkomen. De kinderen worden vanuit verschillende hoeken benaderd de ene keer vanaf rechts, de andere keer vanaf links. Daarmee stimuleren we kinderen om beide helften van het lichaam te gebruiken.

Hoewel sommige baby's al voor hun eerste verjaardag kunnen lopen, is voor de meeste kinderen het tweede jaar echt het jaar waarin ze grote stappen maken op het motorische vlak. Het begint met een paar "houterig" ogende stapjes. De knietjes trekt je kind nog hoog op bij elke stap, en als het voetje neerkomt raken eerst de teentjes de grond in plaats van de hieltes of wordt het voetje plat gezet. Pas later, na veel oefenen, gaat dit soepeler en zal het voetje netjes afrollen van hiel naar teen. De spieren zullen sterker worden, het evenwichtsgevoel beter. Het kind zal leren om zijn tempo op te voeren of te verlagen, stil te leren staan, te draaien en soepel over obstakels heen te lopen die hij onderweg tegenkomt. Op de dreumes groepen heeft Devi de zogenaamde "leer-loop spiegel" geplaatst. De kinderen kunnen tijdens het leren lopen aan de balk zichzelf in de spiegel bekijken. Daarnaast zijn er loopfietsjes aanwezig die kinderen de stimulatie geeft om balans te leren houden.

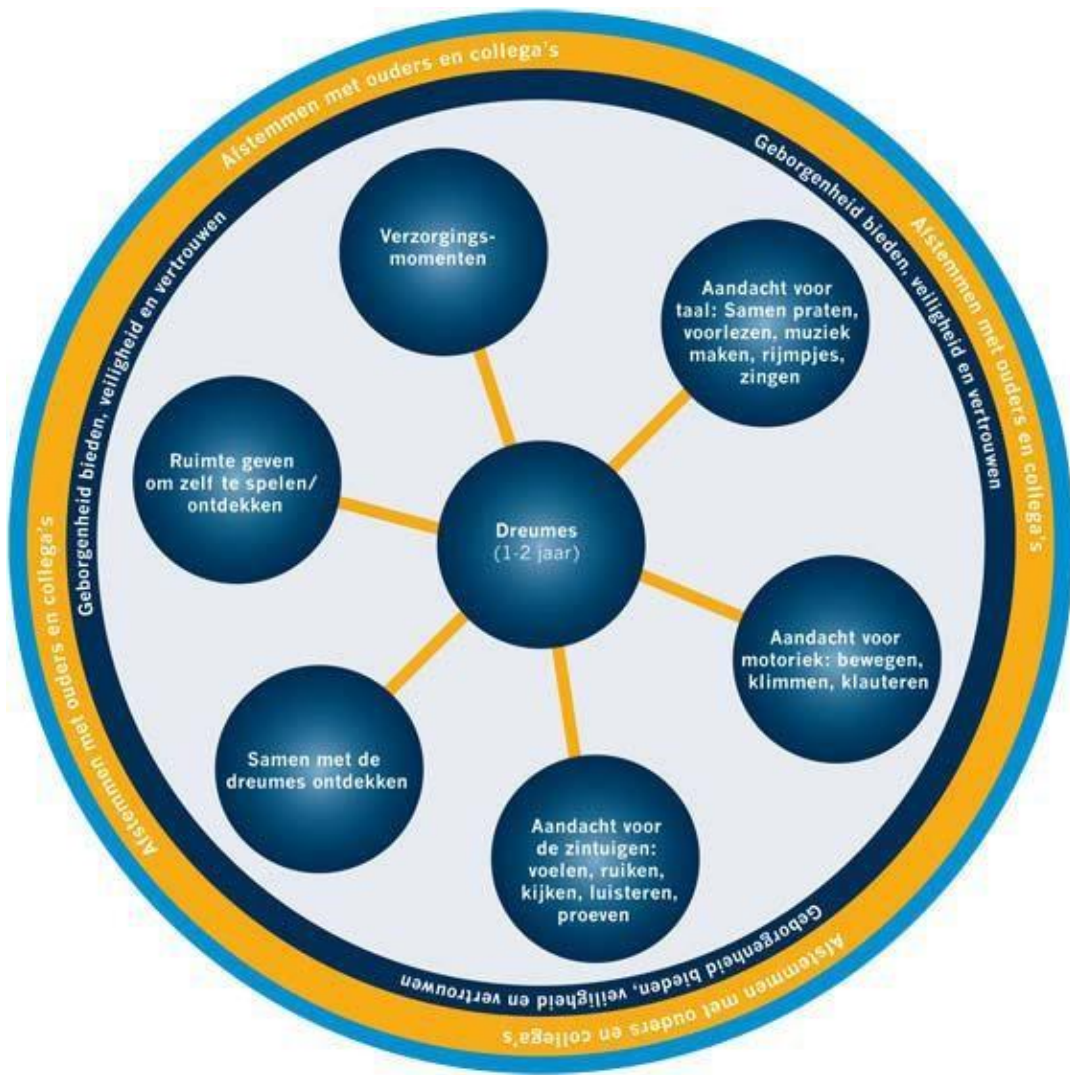
Inspelen op de ontwikkeling van dreumesen +/-1,5 tot +/- 2,5/3 jaar

In de ontwikkeling van dreumesen vinden we het belangrijk dat er "open" materiaal aanwezig is. Open materiaal biedt meerdere mogelijkheden voor exploratie, spel, creativiteit en expressie. Voorbeelden hiervan zijn huis-tuinen-keuken spullen, kosteloos materiaal, expressiemateriaal, natuurlijke materialen zoals bladeren, takjes, zand, water en klei. Ook niet voorgeprogrammeerd constructiemateriaal zoals blokken is een goed voorbeeld van open materiaal.

Het gaat ons in het spel vooral om het proces van ontdekken en ervaren; we stellen niet het resultaat centraal.

We bouwen voort op waar het kind in zijn ontwikkeling aan toe is. We geven het de ruimte en bieden de mogelijkheid en helpen om net een stapje verder te komen. We spreken het kind aan binnen de "zone van naaste ontwikkeling". De fijne motoriek verbetert enorm op deze leeftijd; torens bouwen van blokjes, krassen met een potlood of krijtje, met klei, zand of water spelen, bladzijden van het boek omslaan en zelf eten. Langzamerhand zal het krassen veranderen in tekenen. Het kind gaat vooraf bedenken dat hij een auto of poppetje wil gaan maken. In de loop van der peutertijd ontstaan zo de eerste "kopvoeter".

Leuk weetje ;in alle culturen beginnen kinderen met het tekenen van een mens als een rondje voor het hoofd met strepen er aan vast voor armen en benen. Pas later volgt de buik, krijgt het hoofdje haar en worden de armen en benen niet meer met 1 maar met 2 lijntjes getekend.

Inspelen op de ontwikkeling van peuters +/- 2,5/3 -4 jaar

Peuters krijgen geleidelijk aan steeds meer behoefte om de eigen gang te gaan, 'zelfstandig' te zijn en letterlijk verder te kijken. Zij willen klimmen en klauteren en ervaren wat je allemaal kunt doen. Ze ontdekken hoe leuk het is om samen dingen te doen, maar willen ook 'zelf doen' en spelmateriaal voor zichzelf houden.

Peuters ontdekken hoe ze in hun spel met de andere kinderen probleempjes op kunnen lossen. We spelen in op deze groeiende behoefte van de kinderen en stimuleren hen hierbij. Het thematisch werken begint vanaf de peuterleeftijd.

Binnen de kinderopvang is er grote aandacht voor het stimuleren van de ontwikkeling van peuters. Binnen Devi Kids werken we samen met het kind toe naar de overgang van kinderdagverblijf naar de basisschool. Voor deze overgang hebben we een intern programma ontwikkeld. Kinderen krijgen een op maat gemaakt programma dat ze de uitdaging geeft die ze nodig hebben. Niet alleen op inhoudelijk gebied, maar ook op het gebied van eigenheid en weerbaarheid wordt grote aandacht gegeven.

Voor Devi Kids vormt de overdracht van kennis over de ontwikkeling van elk kind bij de overgang van het kind naar het primair onderwijs en de buitenschoolse opvang een specifiek aandachtspunt.

We hebben nauw contact met scholen in de omgeving. Zo zorgen we samen voor een warme overdracht van het kinderdagverblijf naar de basisschool (zie het overdrachtsformulier).

We werken doelgericht aan de ontwikkeling van peuters door middel van uitdagende activiteiten. De kinderen leren spelenderwijs en doen zelf ontdekkingen. De nadruk ligt op de taalvaardigheden spreken, luisteren en woordenschat. Daarnaast komen oriëntatie op rekenen en ontwikkeling van sociaal communicatieve vaardigheden aan bod.

Daarnaast besteden we veel aandacht aan de fijne motoriek (knutselen, puzzelen) en de grove motoriek (tikkertje, steppen).

In de beweging van uitersten zit het evenwicht. Voor kinderen is bewegend ontwikkelen erg belangrijk. Om goed te groeien. Voor de emotionele en motorische ontwikkeling. Voor de aanleg van spieren. Om niet ziek te worden. Binnen Devi Kids wordt hier op verschillende manieren aandacht aan besteed.

- Yoga: Yoga loopt als een rode draad door Devi. Er wordt met de kinderen spelenderwijs gewerkt aan balans en evenwicht op fysiek, mentaal, emotioneel en spiritueel opzicht.
- Motoriek: De motorische ontwikkeling is bij een kind in volle gang. Samen met een kinderfysiotherapeut worden spellen en activiteiten ontwikkeld die de motorische ontwikkeling stimuleert. Op aanvraag kan een kinderfysiotherapeut een observatie uitvoeren om mee te kijken naar aanleiding van een hulpvraag van de pedagogisch medewerkers en om eventuele vragen van de ouder/verzorgers te beantwoorden.

- Muziek: Muziek is leuk, ontspannend en goed voor de ontwikkeling van een kind. Muziek wordt in het dagprogramma opgenomen in de vorm van dans, zang en instrumenten.
- Natuur: Kinderen leren wat de natuur is. Door de unieke locatie zijn ze omringt door groen en water. Ontdekken wat er verandert gedurende de verschillende jaargetijden, maar zelfs al tijdens de verschillende weersomstandigheden. Devi wil kinderen vertrouwd maken met de natuur. De natuur is het begin van alles; voor lichaam en geest een onuitputtelijke bron van energie.

Wij gaan vooral uit van de drie basiselementen: spelen, beleven en groeien, met lachen, leren, leven en liefde als basis.

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Zintuiglijke ontwikkeling (voelen van natuurlijk materialen zoals zand);
- Taal/spraak ontwikkeling (benoemen van verschillende kleuren bekertjes);
- We benoemen wat we zien en zeggen wat we doen;
- Dagelijks worden er liedjes gezongen met de kinderen en schootspelletjes gedaan;
- De verschoonmomenten worden gebruikt voor intensief contact met het kind. We zorgen er zoveel mogelijk voor dat de collega zich richt op de andere kinderen en laten ons niet afleiden;
- Een gevarieerde spelomgeving, met materiaal die de verschillende ontwikkelingsgebieden stimuleert en uitnodigt tot spelen omdat het er aantrekkelijk uitziet;
- Iedere dag gaan we buiten spelen of als het weer echt bar en boos is gaan we bewegen in de groep;
- Iedere dag worden er beweegspelletjes gedaan (tikkertje, zakdoekje leggen);
- Iedere dag lezen we voor, zingen we liedjes met de kinderen en gaan we gesprekjes aan over dat wat de kinderen bezighoudt.

Inspelen op kinderen in de basisschoolleeftijd 4 tot 12 (BSO-groep)

Kinderen in de basisschoolleeftijd willen bijzondere, spannende, leuke, gevarieerde activiteiten kunnen doen en hebben daarnaast vooral ook de behoefte om vrij te zijn en met hun vrienden en vriendinnen te kletsen en juist "niets te hoeven".

We bieden een omgeving waarin uitdaging te vinden is en de gelegenheid om verschillende "dingen te doen", maar ook ontspanning en je eigen gang gaan (lekker kletsen en uitrusten). We betrekken de kinderen uitdrukkelijk bij wat er op de BSO te doen is. Aan de inbreng van de kinderen zelf hechten wij veel waarde.

De pedagogisch medewerkers bieden activiteiten aan die aansluiten bij de interesse van de kinderen op dat moment. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van de kwaliteiten van de verschillende pedagogisch medewerkers en de mogelijkheden van de buurt.

Ook de inrichting van de groepen draagt bij aan het bieden van uitdaging en ontwikkelingsmogelijkheden. In de BSO-ruimte proberen wij vooral een huiselijke sfeer te creëren.

Ook in de inrichting van de buitenruimte vinden wij spel, fantasie, exploratie en expressie belangrijk. De buitenruimte gebruiken we soms voor themagerichte activiteiten. Buiten zijn andere dingen te ontdekken, zijn andere regels en grenzen. Er zijn diverse bakken waarin diverse kruiden en groenteplanten staan en er is een plantenkas.

Wij gaan vooral uit van de drie basiselementen: spelen beleven en groeien.

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Verschillende uitdagende activiteiten voor kinderen van verschillende leeftijden (werken met hout, koekjes bakken, hut bouwen).
- Variatie in de activiteiten.
- Regelmatig wordt er door de pedagogisch medewerkers activiteiten georganiseerd, kinderen worden betrokken bij welke activiteit er gegeven worden, waar ligt hun interesse.
- Activiteiten worden zoveel mogelijk verdeeld over de verschillende ontwikkelingsgebieden en interesses van de kinderen, sport en spel, creatief, expressie, houtbewerken enz.
- Er wordt veel met de BSO-kinderen overlegd wat ze willen ondernemen. De pedagogisch medewerkster ondersteund hier zo veel mogelijk bij.

15. Het bevorderen van de persoonlijke competentie

KDV-groepen

Met persoonlijke competentie bedoelen we persoonskenmerken als veerkracht, weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Het kind kan hierdoor problemen adequaat aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderende omstandigheden.

Het kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesses het heeft en welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties (bijv. geduld en afwachten, of juist initiatief nemen en doorzetten).

Wij bevorderen de persoonlijke competentie van het kind door de manier waarop wij met de kinderen omgaan. Wij benaderen het kind respectvol en positief en geven het de ruimte om zelf of met elkaar kleine probleempjes op te lossen. Wij letten daarbij op wat het kind zelf aan kan en waar het aan toe is. We bouwen voort op het ontwikkelingsniveau van het kind.

Wij benaderen het kind respectvol en positief en geven het de ruimte om zelf of met elkaar kleine probleempjes op te lossen. Wij letten daarbij op wat het kind zelf aan kan en waar het aan toe is. We bouwen voort op het ontwikkelingsniveau van het kind. Tijdens spel, activiteiten en verzorgingssituaties geven wij het kind complimenten. We "zeggen wat we zien en benoemen wat we doen". Soms doen we mee met zijn spel, en brengen daarbij soms nieuwe elementen in, we proberen daarbij het initiatief vooral bij het kind te leggen/te laten. Zo maken we het op een speelse manier bewust van zijn eigen capaciteiten.

Wij gaan in op grapjes en gaan met humor in op ondeugend en uitdagend gedrag. Elk kind is trots als het zelf dingen kan doen. Wij stimuleren de zelfstandigheid van elk kind en doen dat gedoseerd en passend bij de ontwikkeling en de leeftijd van het kind. Zo kunnen kinderen bepaald speelmateriaal zelf pakken en is de ruimte zo ingericht dat kinderen weten wat ze waar kunnen vinden en doen.

Ook bij zelfstandig eten, drinken, zindelijk worden, e.d. stimuleren wij het kind op een positieve manier. Wij kijken goed wanneer het kind toe is aan een volgende stap. Als iets niet meteen lukt, wordt het kind geholpen en zo nodig getroost om het op een later moment weer te proberen. Wij 'dwingen' kinderen nooit met eten of zindelijkheid.

Wij observeren, interpreteren, ondersteunen waar nodig of bieden het kind juist wat extra uitdaging om een stapje verder te komen.

Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bijv. samenspel, fantasiespel, drama, naspelen en meespelen. Kinderen leren wat zij kunnen en wie zij zijn door te leren winnen en verliezen, lastige situaties zelf op te lossen, grenzen te verkennen en te verleggen, mogelijkheden te ontdekken en dingen zelf te maken en daar complimenten voor te krijgen. Wij bieden daarom een grote variatie in activiteiten, in speelmogelijkheden en in spelmaterialen, zowel binnen als buiten.

De verschillende kwaliteiten die de pedagogisch medewerkers hebben zetten wij hierbij bewust in. Ook activiteiten buiten de kinderopvang leveren een scala aan ervaringen op.

Een kind ontdekt geleidelijk aan wie het is en wat het kan. Daarbij hoort ook het ontdekken van het eigen lichaam, van de ontwikkeling daarvan en van de eigen kinderlijke seksualiteit. Kinderen stellen vragen over seksualiteit op dezelfde manier als ze vragen waarom de lucht blauw is of willen weten hoe melk in een pak komt. Ze willen een begrijpelijk en eerlijk antwoord op hun vragen. We schatten in waar het kind aan toe is. We antwoorden

en geven uitleg op een manier die bij de ontwikkeling en leeftijd van het kind past. Met kinderen praten over seksualiteit hoort bij de opvoeding.

Peuters ontdekken dat jongens en meisjes verschillen. Ze krijgen belangstelling voor het eigen lichaam. Het roepen van "vieze" woorden kan soms populair zijn bij een kind of in de groep kinderen. Dit hoort bij de normale ontwikkeling van een kind. Het gaat meestal vanzelf weer over en we maken er dan ook niet veel drukte over.

We houden rekening met individuele, culturele en sekseverschillen tussen de kinderen. Dit betekent dat het speelmateriaal, de ruimte maar ook de rituelen hierop afgestemd kunnen worden, zodat ieder kind zich thuis voelt. Daarnaast willen we de kinderen ook uitdagen.

Voor ons ligt de basis van kinderparticipatie in het serieus nemen van en respect hebben voor de mening van het kind. Wij vinden het belangrijk om kinderen van jongs af aan vertrouwd te maken met inspraak. Uiteraard steeds op een manier die bij hun ontwikkelingsniveau past.

Kinderen leren er veel van. Ze kunnen zo oefenen in meedenken, invloed hebben op hun eigen leven en hier geleidelijk aan de verantwoordelijkheid voor leren nemen

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Kind zelf de ruimte geven om te ontdekken
- Stimuleren van de zelfstandigheid (eerste zelf proberen de rits dicht te doen);
- Geven van complimenten;
- Kinderen krijgen de tijd om zelf materiaal te ontdekken;
- We hebben open kasten op de groep zodat kinderen zelf het speelgoed kunnen pakken;
- Kinderen mogen zelf eten, al dan niet met een vorkje;
- We kijken wat een kind kan en helpen het met wat het nog niet zelfstandig kan;
- Kinderen krijgen de tijd om zichzelf aan en uit te kleden als zij dit willen;
- Kinderen mogen helpen met de klusjes op de groep, tafeldekken en afruimen, vegen;
- Kinderen worden positief benaderd, krijgen complimentjes en worden zo gemotiveerd om het nog eens te doen/proberen;
- Kinderen krijgen de ruimte en de tijd om zelf dingen te ondernemen en te ontdekken, de leidster is dan op "afstand" aanwezig en laat het kind vrij in zijn spel.

BSO-groepen

Bij de kinderen in de basisschoolleeftijd letten de pedagogisch medewerkers er op voldoende afstand te bewaren als kinderen zelf bezig zijn. Initiatieven van de kinderen worden gestimuleerd en kinderen worden geënthousiasmeerd.

Wij gaan in op grapjes en gaan met humor in op ondeugend en uitdagend gedrag. Elk kind is trots als het zelf dingen kan doen. Wij stimuleren de zelfstandigheid van elk kind en doen dat gedoseerd en passend bij de ontwikkeling en de leeftijd van het kind. Zo kunnen kinderen bepaald speelmateriaal zelf pakken en is de ruimte zo ingericht dat kinderen weten wat ze waar kunnen vinden en doen.

Ook bij zelfstandig eten, drinken, zindelijk worden, zelf van school naar de BSO gaan e.d. stimuleren wij het kind op een positieve manier. Wij kijken goed wanneer het kind toe is aan een volgende stap. Als iets niet meteen lukt, wordt het kind geholpen en zo nodig getroost om het op een later moment weer te proberen. Wij 'dwingen' kinderen nooit met eten of zindelijkheid.

Wij observeren, interpreteren, ondersteunen waar nodig of bieden het kind juist wat extra uitdaging om een stapje verder te komen.

Activiteiten die vooral veel mogelijkheden bieden voor het verder ontwikkelen van persoonlijke competenties zijn bijv. samenspel, fantasiespel, drama, naspelen en meespelen. Kinderen leren wat zij kunnen en wie zij zijn door te leren winnen en verliezen, lastige situaties zelf op te lossen, grenzen te verkennen en te verleggen, mogelijkheden te ontdekken en dingen zelf te maken en daar complimenten voor te krijgen. Wij bieden daarom een grote variatie in activiteiten, in speelmogelijkheden en in spelmaterialen, zowel binnen als buiten.

De verschillende kwaliteiten die de pedagogisch medewerker heeft zetten wij hierbij bewust in. Ook activiteiten buiten de kinderopvang leveren een scala aan ervaringen op.

Een kind ontdekt geleidelijk aan wie het is en wat het kan. Daarbij hoort ook het ontdekken van het eigen lichaam, van de ontwikkeling daarvan en van de eigen kinderlijke seksualiteit. Kinderen stellen vragen over seksualiteit op dezelfde manier als ze vragen waarom de lucht blauw is of willen weten hoe melk in een pak komt. Ze willen een begrijpelijk en eerlijk antwoord op hun vragen. We schatten in waar het kind aan toe is. We antwoorden en geven uitleg op een manier die bij de ontwikkeling en leeftijd van het kind past. Met kinderen praten over seksualiteit hoort bij de opvoeding.

Peuters en kleuters ontdekken dat jongens en meisjes verschillen. Ze krijgen belangstelling voor het eigen lichaam. Het roepen van "vieze" woorden kan soms populair zijn bij een kind of in de groep kinderen. Dit hoort bij de normale ontwikkeling van een kind. Het gaat meestal vanzelf weer over en we maken er dan ook niet veel drukte over.

Rond een jaar of tien, elf gaat het lichaam van kinderen veranderen. Er kunnen grote verschillen zijn in de lichamelijke ontwikkeling rond deze leeftijd. Het is goed om hen op deze veranderingen voor te bereiden. Kinderen kunnen wel eens schuttingtaal gebruiken. Wij maken hen duidelijk dat we niet willen dat ze deze woorden gebruiken omdat ze niet respectvol zijn. Seksualiteit is geen taboe; we proberen op een natuurlijke manier met het onderwerp om te gaan.

We houden rekening met individuele, culturele en sekseverschillen tussen de kinderen. Dit betekent dat het speelmateriaal, de ruimte maar ook de rituelen hierop afgestemd kunnen worden, zodat ieder kind zich thuis voelt. Daarnaast willen we de kinderen ook uitdagen.

Voor ons ligt de basis van kinderp participatie in het serieus nemen van en respect hebben voor de mening van het kind. Wij vinden het belangrijk om kinderen van jongs af aan vertrouwd te maken met inspraak. Uiteraard steeds op een manier die bij hun ontwikkelingsniveau past.

Kinderen leren er veel van. Ze kunnen zo oefenen in meedenken, invloed hebben op hun eigen leven en hier geleidelijk aan de verantwoordelijkheid voor leren nemen. Wanneer ze later volwassen zijn wordt dit immers van ze verwacht. Op onze BSO werken we dan ook bewust aan kinderp participatie.

Kinderp participatie vergroot de betrokkenheid van de kinderen bij de BSO. Het vergroot hun verantwoordelijkheidsgevoel. Het zelfvertrouwen zal groeien, omdat er echt naar hen geluisterd wordt. Het stimuleert de kinderen om zelfstandig na te denken, samen te werken met andere kinderen en volwassenen door te onderhandelen en compromissen te sluiten. Kinderp participatie is dus tevens een stimulans voor de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Daarnaast geeft het de pedagogisch medewerkers inzicht in de belevingswereld van de kinderen. Kinderp participatie is daarom niet zomaar een losse activiteit, maar het is een essentieel onderdeel van de BSO.

Kinderparticipatie is een wisselwerking tussen pedagogisch medewerker en kind. De kinderen laten merken hoe zij ergens over denken en de pedagogisch medewerker speelt hierop in. De pedagogisch medewerker wil de kinderen bij zaken betrekken, zoals bij de inrichting van de ruimte, aanschaf van spelmateriaal, de activiteiten die gedaan worden etc. en zo ontstaat de wisselwerking tussen beiden.

Dit bepaalt voor een belangrijk deel de houding van de pedagogisch medewerker in de BSO.

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Stimuleren van de zelfstandigheid
- Initiatieven stimuleren
- Inspraak hebben en kindparticipatie
- Aandacht voor diversiteit
- Kinderen krijgen de ruimte om dingen zelfstandig te ondernemen. Er worden individuele afspraken gemaakt over bijvoorbeeld alleen naar de BSO lopen etc.
- Kinderen krijgen de mogelijkheid om eigen activiteit te bedenken en uit te voeren. Bv een voetbaltoernooi op de groep organiseren of een maaltijd te bereiden.
- Kinderen worden positief benaderd, krijgen complimentjes en worden zo gemotiveerd om het nog eens te doen/proberen.
- Een keer per jaar houden wij met de kinderen grote schoonmaak op de locatie. We bekijken al het speelgoed kritisch. Samen kijken we wat er weg kan en wat we aan speelgoed missen.
- Ieder kind heeft zijn eigen inbreng, elk kind heeft zijn eigen identiteit en wordt in zijn waarde gelaten, we mogen zijn wie we zijn en we zijn allemaal verschillend, samen zorgen we voor elkaar en de groep.

16. Het bevorderen van de sociale competentie

Met sociale competentie wordt bedoeld de vaardigheden en kennis over hoe je met anderen omgaat, je weg vinden in een groep, samenwerken, rekening houden met anderen, conflicten voorkomen, conflicten oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

In de interactie met andere kinderen en volwassenen ervaren en ontdekken kinderen wat wel en niet werkt in de omgang met elkaar. Ook de ervaring van 'in een groep zijn' en daar je weg in vinden draagt hieraan bij. Kinderen ontwikkelen hierdoor sociale vaardigheden en kennis hierover, wat belangrijk is om goed te kunnen functioneren in de maatschappij.

De kinderopvang biedt veel mogelijkheden voor interacties en groepsprocessen. Samen iets maken, delen, op je beurt wachten, rekening houden met elkaar, elkaar vertrouwen, je inleven in een ander maar ook voor jezelf leren opkomen en elkaar helpen, zijn ervaringen die kinderen dagelijks meemaken in een groep.

Ook ervaringen als: met elkaar nieuwe ontdekkingen doen, een fantasiespel verzinnen, winnen en verliezen, samen plezier hebben, leuke dingen doen, maar ook ruzies oplossen, verdriet delen en troosten komen regelmatig voor. Samen eten, een nieuw kind in de groep verwelkomen, de kring in de ochtend, feest vieren, afscheid nemen als een kind van de opvang weggaat, zijn rituelen die de groep vormen, betrokkenheid geven en een gevoel van gezamenlijkheid doen ontstaan.

We stimuleren positieve interactie tussen de kinderen en geven kinderen de ruimte om hun eigen weg te vinden in het contact, ook als er onenigheid of kleine conflicten ontstaan tussen kinderen. Kinderen kunnen conflicten vaak op een goede manier oplossen als ze daar de gelegenheid voor krijgen.

De pedagogisch medewerker is gericht op positieve interactie en heeft een voorbeeldfunctie. Zo leren kinderen van elkaar en van de pedagogisch medewerker hoe ze op een rustige, open manier ruzies en conflicten kunnen oplossen en hoe ze deze kunnen voorkomen. De pedagogisch medewerker ziet van een afstandje toe en houdt in de gaten of de kinderen er zelf uitkomen. Waar nodig wordt er hulp, ondersteuning en/of advies geboden.

Per situatie schat de pedagogisch medewerker in wat dit kind nodig heeft. Hierbij wordt aangesloten op de ontwikkelingsfase en leeftijd van het kind.

We respecteren kindervriendschappen en houden rekening met de verschillende en wisselende behoefte en ontwikkeling van de kinderen om samen of juist liever individueel te spelen. Kinderen op de kinderopvang gaan vriendschappen met elkaar aan.

We zorgen dat de inrichting van de ruimtes en het aanbod van spelmaterial en activiteiten uitnodigen tot sociale interacties. Door bijvoorbeeld verschillende hoeken in te richten kunnen kinderen min of meer ongestoord naast elkaar spelen. Tegelijkertijd kunnen de kinderen makkelijk naar een andere plek lopen en zien wat andere kinderen doen. Door op een structurele en afgewogen manier ook de andere ruimten voor meerdere basisgroepen te gebruiken ontstaat er nog meer gelegenheid om kinderen uit andere (leeftijden) groepen te ontmoeten.

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Pedagogisch medewerkers geven uitleg;
- Benoemen wat een kind doet en de andere kinderen daarbij betrekken;
- Kinderen leren/ laten zien dat er meer is dan hun eigen spel, betrekken bij de omgeving en de andere kinderen;
- We noemen de namen van de kinderen die er zijn en noemen wie er niet is en waarom niet;
- Pedagogisch medewerkers leggen kort uit wat niet mag en waarom niet. "Slaan doet pijn, je mag wel aaien";
- Kinderen krijgen de ruimte om samen dingen op te lossen, pedagogisch medewerkers springen pas in als het "escaleert";
- Kinderen attent maken op elkaar;
- Ruimte hebben voor vriendschappen;
- Pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld en leggen uit;
- Kinderen krijgen de ruimte om kleine conflicten zelf op te lossen;
- Benoemen wat een kind doet en de andere kinderen daarbij betrekken;
- Kinderen bewust maken van hun omgeving;
- Kinderen mogen zelf kiezen naast wie ze aan tafel gaan zitten of met wie ze spelen tijdens kinderopvang uren;
- Pedagogisch medewerkers blijven rustig en doen voor hoe je aangeeft dat je iets niet leuk vindt;
- Pedagogisch medewerkers benoemen wat er gebeurt en de daarbij horende gevoelens en vragen na of dit klopt en hoe dit opgelost kan worden, komen dus niet altijd met de oplossing maar vragen hiernaar bij de kinderen;
- Pedagogisch medewerkers grijpen niet meteen in, maar blijven in de buurt en kijken of kinderen er zelf uit komen.

17. Eigen maken van waarden, normen en cultuur

Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden, normen en regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. Zo kunnen zij hun weg vinden in de maatschappij.

De kinderopvang is een veel bredere samenlevingsvorm dan het gezin. Kinderen ontmoeten er veel verschillende mensen en maken kennis met een diversiteit aan normen, waarden en soms ook verschillende culturen.

De groep biedt mogelijkheden om zich de algemeen geldende waarden, normen en regels van de samenleving eigen te maken. Wat de algemeen geldende waarden en normen zijn, is niet altijd eenvoudig concreet te maken. Het is vaak vooral een intuïtief gevoel: 'zo gaat dat hier', 'zo doen we dat'. Deels komt dit omdat we ons de waarden en normen zo eigen gemaakt hebben dat we niet meer anders weten en ze 'zo gewoon' en voor de hand liggend vinden.

Pas bij de ontmoeting met andere culturen zien we dan dat wat voor ons "zo gewoon" is, niet voor iedereen en overal geldt. Ook het onderscheid tussen wat een norm is en wat we een waarde vinden is niet altijd eenduidig. Vaak zijn de regels in een groep de vertaalslag van de waarden en normen. De afspraken over hoe we met elkaar en met de omgeving omgaan zijn terug te vinden in de groepsregels.

We verstaan onder waarden, normen en regels het volgende:

- Waarden gaan over wat we met elkaar belangrijk vinden;
- Normen gaan over wat we in het gedrag goed en niet goed vinden: hoe "Hoort het"
- Regels zijn de praktische vertaling van de waarden en normen.

In deze paragraaf zullen we niet strak het onderscheid hanteren. Waarden en normen worden weerspiegeld in rituelen en gewoonten, in regels op de groep, in sfeer en aankleding van de ruimten, in het handelen van de pedagogisch medewerker en in de manier van omgaan met elkaar.

Belangrijke waarden en normen die we willen uitdragen:

- Respect voor elkaar, mensen in hun waarde laten en de ruimte geven om te zijn wie hij is;
- Gelijkwaardigheid: de een is niet meer of beter dan de ander;
- Waardering voor elkaar;
- Positieve, vriendelijke en open manier van omgaan met elkaar;
- Eerlijkheid;
- Aandacht voor elkaar, naar elkaar luisteren, belangstelling tonen en betrokkenheid;
- Tolerantie en verdraagzaamheid, rekening houden met elkaar;
- Een ander helpen als deze hulp nodig heeft;
- Anderen geen pijn doen, geen schade aan iemand toebrengen of iemand in gevaar brengen, geweldloosheid;
- Zorg en aandacht voor de omgeving, voor natuur en milieu, en zorgvuldig omgaan met materialen. (In het hoofdstuk duurzaamheid wordt besproken hoe wij hier in de praktijk vorm aangeven);
- Verantwoordelijkheidsgevoel.

Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke rol in het uitdragen en voorleven van waarden en normen; wij zijn ons hiervan bewust. In de bejegening van anderen, in de manier van omgaan met de omgeving, in de gewoonten op de groep en op de kinderopvang zien we terug wat we belangrijk en goed vinden.

Kinderen verkennen de grenzen en willen weten wat van hen verwacht wordt. Jonge kinderen weten nog niet wat goed is en wat niet goed is. Ze kunnen dat niet uitleggen. Ze leren door ervaring en ontdekken waar grenzen zijn en wat er van hen verwacht wordt. Ze zien van pedagogisch medewerkers wat goed is en wat niet goed is. We leven voor, geven het goede voorbeeld, en leggen uit wat er van een kind verwacht wordt.

Uitgangspunt is een positieve houding. Dat betekent dat gewenst gedrag wordt beloond met een compliment, met speciale aandacht. Soms zoekt een kind bewust de grenzen op. We maken afspraken met het kind en maken duidelijk wat de regels zijn op de kinderopvang en waar de grens is, als een kind hier tegenaan loopt.

Als een kind onacceptabel gedrag vertoont of normen/grenzen overschrijdt zijn er verschillende mogelijkheden om te handelen. Voorbeelden zijn het aanspreken op het ongewenste gedrag en benoemen van gewenst gedrag, waarschuwen, maar ook het gedrag negeren, het kind afleiden en het kind even uit de conflictsituatie halen om weer tot rust te komen (overigens nooit buiten het zicht van een pedagogisch medewerker).

Wanneer een kind uit een conflictsituatie wordt gehaald, kijken we op dat moment wat een goede plek is voor het kind om tot rust te komen. We kiezen bewust niet voor een vaste plek of stoel. Een vaste plek kan het kind, met name door de reacties van de kinderen uit de groep, het gevoel geven gestraft te worden. Voor kinderen die dat nodig hebben zullen we, in overleg met het kind en de ouders, individuele afspraken maken over hoe te handelen wanneer het kind grensoverschrijdend gedrag vertoont.

Hoe precies gehandeld wordt, is afhankelijk van verschillende factoren als leeftijd, ontwikkelingsfase, ernst van de situatie. Wij passen onze handelswijze aan wat het individuele kind op dat moment nodig heeft.

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Aandacht voor elkaar, belangstelling tonen;
- Anderen geen pijn doen;
- Pedagogisch medewerkers leggen uit wat er van het kind verwacht wordt, elke dag opnieuw, kinderen zijn te klein om na 1x uitleg te weten wat er verwacht wordt;
- Pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld;
- De kinderen krijgen complimenten voor positief gedrag;
- We proberen zoveel mogelijk te voorkomen dat een kind iets kan doen dat niet mag;
- Laat een kind ongewenst gedrag zien dan kiezen wij afhankelijk van de situatie ervoor om het kind af te leiden, het gedrag te negeren, het gewenste gedrag te benoemen. Ook kan het helpen het kind uit de conflictsituatie te halen;
- Anderen helpen;
- Pedagogisch medewerkers leggen uit wat er van het kind verwacht wordt;
- Wanneer een kind de grenzen over gaat kiezen we per situatie hoe we handelen. Bijvoorbeeld het gewenste gedrag benoemen, aanspreken op het ongewenste gedrag, het gedrag negeren, het kind afleiden, of het kind tot rust laten komen door hem uit de conflictsituatie te halen;
- Er wordt veel gebruik gemaakt van natuurlijk materiaal. We gaan een moestuintje aanleggen en samen met de peuters en BSO zorgen we voor de plantjes.

18. Elk kind een mentor & overdracht naar de basisschool/ BSO

Als u uw kind heeft aangemeld voor de kinderopvang ontvangt u via de mail een informatiebrief over het mentorschap en wie de mentor wordt van uw kind. Als u met uw kind een kijkje komt nemen bij ons heeft u vooraf het 'Informatieboekje' ontvangen deze bespreekt de mentor met u.

Wat houdt het in?

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van uw kind. De mentor is het aanspreekpunt voor u, om de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind te bespreken.

Voor het volgen van de ontwikkeling van het kind sluit de pedagogisch medewerker aan op de individuele behoefte van een kind. Tevens kan er door overleg met u worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor, maakt dat belangrijke ontwikkelstappen en mogelijke achterstanden, worden gevolgd en indien nodig tijdig gesignaleerd.

Aan de slag! Als uw kind tussen de 0 en 4 jaar is, wordt zijn of haar ontwikkeling gevolgd en vastgelegd door de mentor van uw kind. De mentor gebruikt hiervoor het observatieprogramma. In dit observatie programma wordt gekeken naar de verschillende ontwikkelingsgebieden van uw kind. Onderstaande gebieden komen aan bod:

Welbevinden en emoties	Sociale omgang
Binnenkomen en afscheid nemen	Motorische ontwikkeling
Eten en drinken	Spraak- en taalontwikkeling
Verzorgen en slapen	Zelfredzaamheid
Spelontwikkeling	Cognitieve ontwikkeling

Als uw kind 4 wordt en naar de basisschool gaat vult de pedagogisch medewerkster het overdrachtsformulier in. Hierbij gebruikt ze de gegevens van de interne observatie. Dit formulier wordt met u besproken en daarna digitaal naar u en (met toestemming) school verstuurd.

Twee keer per jaar krijgt u als ouder de gelegenheid om met de mentor van uw kind in gesprek te gaan. Via de Bitcare ontvangt u informatie in welke week de gesprekken plaats gaan vinden. Mocht u hier interesse bij hebben, dan kunt u zich door middel van een lijst opgeven.

Onze observatie is een constant proces. Mochten er zich bijzonderheden voordoen in de ontwikkeling van uw kind, dan is het uiteraard mogelijk om een extra gesprek aan te vragen. Dit kan op initiatief van u, of op initiatief van de mentor van uw kind.

19. Ons observatiesysteem

Op onze kinderopvang heeft elk kind een mentor toegewezen gekregen. Hier zijn ouders tijdens het intakegesprek over geïnformeerd. Deze mentor volgt de ontwikkeling van het kind en registreert deze ontwikkeling door de interne observatielijst. Dit doet de pedagogisch medewerkster alleen bij de kinderen van 0 tot 4 jaar.

De pedagogisch medewerkster kan de kinderen dagelijks observeren tijdens met name betekenisvolle speel- werkmomenten. De ontwikkeling wordt gedurende het jaar bijgehouden en de mentor registreert 2 x per jaar op basis van haar observaties de ontwikkeling van uw kind in het observatiesysteem. Hierin zijn alle ontwikkelingsfasen zijn beschreven.

Ouders worden door middel van een bericht in bitcare uitgenodigd voor een gesprek over de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind. In het voorjaar staat in het gesprek de observatielijst en het "zonnetje" van het kind centraal. Tijdens het oudergesprek in het najaar brengen ouders zelf een hulpvraag in.

Als het kind 4 wordt en naar de basisschool gaat vult de pedagogisch medewerkster het overdrachtsformulier in. Hierbij gebruikt ze de gegevens van de observatielijst. Dit formulier wordt met de ouders besproken en daarna digitaal naar hen verstuurd.

Mochten er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind, waarvan het goed is dat de nieuwe leerkracht/ school van het kind op de hoogte is dan neemt de pedagogisch medewerkster in overleg met de ouders contact op met de toekomstige basisschool van het kind en zorgt dan voor een 'warme overdracht, waarbij het overdrachtsformulier mondeling doorgenomen wordt.

Mochten er eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind gesignaleerd worden dan gaan wij hierover in gesprek met de ouders. Mocht het nodig zijn dat er externe instanties zoals logopedie, fysiotherapie, of andersoortig expertise ingeschakeld moet worden dan verwijst de pedagogisch medewerkster de ouders door.

20. De rol van de pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker is degene die vormgeeft aan het pedagogisch beleid in haar werk met de kinderen op de kinderopvang. Zij is hierin de belangrijkste factor. We gaan ervan uit dat elke pedagogisch medewerker kennis heeft van de ontwikkeling van kinderen, van verzorging, gezonde voeding en hygiëne. Dit beschouwen we als basiskennis.

Daarnaast is het van belang dat de pedagogisch medewerkster zich blijft ontwikkelen. Dit kan door het volgen van verplichte (herhaling) cursussen, of door een zelf uitgezochte cursus/ opleiding waardoor de pedagogisch medewerkster zich meer kan ontwikkelen en kennis kan vergaren over een bepaald onderwerp. Meer informatie hierover is te vinden in ons opleidingsplan.

Het in de praktijk vertalen van de pedagogische visie, uitvoeren van de doelstellingen en de uitgangspunten, vraagt de volgende belangrijke competenties van de pedagogisch medewerker;

- Een positieve houding en een positieve benadering van kinderen;
- Een sensitieve en responsieve houding: goed kijken naar kinderen om het kind te leren kennen en aanvoelen wat elk kind nodig heeft;
- Praten en uitleggen op het niveau van de kinderen: vertellen wat je doet en wat je ziet.
- De ontwikkeling van kinderen stimuleren door actief en bewust in te spelen op de interesse van kinderen en nieuwe elementen aan te reiken. Een stimulerende omgeving bieden en er zorg voor dragen dat kinderen ervaringen kunnen opdoen binnen alle ontwikkelingsaspecten;
- Open staan voor andere ideeën, andere meningen, andere culturen.
- Respect voor de kinderen, de ouders en voor elkaar;
- Reflectie op het eigen werk en het eigen handelen: het waarom en "waarom zo" ter discussie durven en kunnen stellen. Feedback kunnen ontvangen en durven geven.
- Vanzelfsprekendheden kunnen loslaten. Durven en kunnen veranderen;
- Besef en bewustzijn van je rol en van je voorbeeldfunctie voor kinderen, zowel in het omgaan met de kinderen als met de collega-teamleden en andere volwassenen.
- Flexibiliteit en creativiteit: mogelijkheden zien en benutten. Zowel intern als extern.
- Elkaars kwaliteiten kunnen en willen benutten;
- Interactievaardigheden en communicatieve vaardigheden, zowel gericht op de kinderen, ouders, als collega's;
- Ervoor zorgen dat de ouder/verzorger voelt dat zijn kind in vertrouwde handen is;
- Samenwerking: met collega's, met externe organisaties of personen;
- Zorgvuldig kunnen omgaan met vertrouwelijke informatie.

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Goed kijken en luisteren;
- Oog hebben voor het unieke van elk kind;
- Met je volle aandacht bij het kind zijn;
- Geduld, het kind de tijd geven om te reageren;
- Zeggen wat je doet en benoemen wat je ziet;
- Respect voor de autonomie van het kind: ruimte geven;
- Emotionele ondersteuning bieden;
- Structuur bieden en grenzen stellen;
- Begeleiden van interacties van kinderen.

21. Communicatie met ouders/verzorgers & privacy

Er is regelmatig overleg met de ouders. We wisselen informatie uit over het wel en wee van de kinderen, zodat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn en er wederzijdse afstemming plaatsvindt. Het is belangrijk om informatie te hebben over de thuissituatie, waar reageert het kind goed op, hoe kan het kind best getroost worden, wat vindt het fijn en wat vindt het vervelend. Door deze informatie kunnen wij op de juiste manier op het kind reageren.

Voor een goede informatieoverdracht en een regelmatig contact bieden wij naast de gebruikelijke breng en haal contacten een aantal vaste gespreksmomenten aan de ouders aan: Het kennismaking/intake gesprek en het eindgesprek.

Ongeveer een maand voor de plaatsing neemt de mentor contact op voor het intakegesprek met de informatie over: de groepen (aantal kinderen/groepsleiding), de werkwijze van de kinderopvang en laat ze d.m.v. een rondleiding de kinderopvang zien. Er is dan ook gelegenheid voor het beantwoorden van de vragen die ouders/verzorgers hebben.

Tijdens het intakegesprek komen de volgende punten aan de orde: leidinggevende en groepssamenstelling van de groep waar het kind komt, het pedagogisch beleidsplan, hoe we omgaan met uitstapjes, openingstijden van de kinderopvang, mogelijkheden t.a.v. het ruilen van dagen/extra dagen en hoe we omgaan met zieke kinderen. Dit staat samengevat in ons 'Informatieboekje'.

Een goede communicatie met wederzijdse informatie-uitwisseling tussen ouders/verzorgers en de kinderopvang is essentieel. De gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid brengt dit met zich mee. Respect hebben voor elkaar, elkaars mening, visie en achtergrond, vormt hierbij de basis. We besteden aandacht aan een goede, zorgvuldige wederzijdse kennismaking en een goede, regelmatige informatie-uitwisseling. In het begin is dit bij de eerste rondleiding, daarna de intake en het wennen, vervolgens bij de dagelijks haal- en brengcontacten en de oudergesprekken. Bij kinderen van 0 tot 1 op de kinderopvang groep maken we hierbij gebruik van een persoonlijk schriftje.

Een goede afstemming met de ouders/verzorgers is van groot belang voor het kind. Het gaat daarbij vooral ook om heel praktische zaken. Zo is het bijvoorbeeld bij een baby noodzakelijk dat de pedagogisch medewerker van de ouders/verzorgers hoort wat het slaap- en eetritme is.

Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker ervan op de hoogte is als er bijzonderheden in de omgeving van het kind zijn, thuis of op school, die van invloed kunnen zijn op het welbevinden of het gedrag van het kind als het op de kinderopvang is. Ook spelgewoontes of manieren van troosten zijn voorbeelden van zaken die goed zijn om te weten, zodat de pedagogisch medewerker hier rekening mee kan houden.

Voor het kind kan het meenemen van kleine zaken van thuis, zoals een knuffel of een foto, een verbinding leggen tussen thuis en de kinderopvang. Dit kan in de beginperiode bij het wennen op de kinderopvang helpen om sneller vertrouwd te worden. Ook kan het kind bijvoorbeeld in het kader van een thema of activiteit thuis met de ouder/verzorger dingen opzoeken die hiermee verband houden en deze meenemen. Ouders/verzorgers kunnen thuis met het kind de liedjes zingen die het kind op de kinderopvang heeft geleerd.

Voor de ouders/verzorgers is het belangrijk om te weten wat het kind heeft meegemaakt op de kinderopvang, met wie het gespeeld heeft, wat er gedaan is, of het kind het naar de zin heeft gehad. Ook bijzonderheden of opvallende zaken worden door de pedagogisch medewerker verteld aan de ouders/verzorgers.

Pedagogisch medewerkers kunnen inspelen op vragen die ouders/verzorgers hebben rondom de ontwikkeling en/of opvoeding van hun kinderen.

Wij dragen zorg voor:

- Informatie op individueel niveau over het eigen kind;
- Informatie op kinderopvangniveau en directieniveau.

Van de ouders/verzorgers vragen wij om tijd te nemen voor een dagelijkse overdracht op het kinderdagverblijf. We maken ook afspraken over uitgebreidere oudergesprekken, in geval dit door de ouders /verzorgers of de kinderopvang nodig gevonden wordt. We hebben structurele afspraken over oudercontacten m.b.t.:

- De intake en het wennen;
- Dagelijkse overdracht (brengen en halen);
- Oudergesprekken regulier en tussendoor op verzoek van de ouder of van de kinderopvang;
- Specifieke afspraken zoals bijvoorbeeld over zieke kinderen en medicijngebruik, uitstapjes, individuele afspraken, kinderen bij wie er zorgen zijn om het verloop van de ontwikkeling en/of het gedrag.

Daarnaast verschijnt er elke twee maanden een nieuwsbrief.

Als het gaat om de privacy van uw kind; Wij houden ons aan de privacywetgeving. Kindgegevens worden niet gedeeld met instanties/ derden, tenzij wettelijke regelgeving hier ons toe verplicht. U kunt op het opgaveformulier aangeven of u bezwaar heeft tegen het publiceren van foto's van uw kind op onze Facebookpagina of website en of u bezwaar heeft of wij het overdrachtsformulier naar de basisschool van uw kind sturen.

Hoe zie je dit in de praktijk?

- Algemene informatie en beleid van ons kinderdagverblijf ten aanzien van reguliere opvang, incidentele opvang en extra opvang, en informatie over privacy, veiligheid is te lezen in onze 'Welkom brieven' en in andere beleidsstukken;
- Een actieve oudercommissie van tenminste 3 betrokken ouders;
- Iedere 2 maanden geven wij een nieuwsbrief uit met interessante informatie over onze kinderopvang;
- Ouders zijn altijd welkom op de groepen;
- Wij maken goede wenaafspraken voordat het kind op onze kinderopvang wordt geplaatst. Zodat het kind geleidelijk kan wennen;
- Thuis binnen halen d.m.v. een zorgvuldige afstemming met ouders/ verzorgers;
- Pedagogisch medewerkers maken iedere ochtend tijd om met ouders de bijzonderheden te bespreken: wat heeft het gegeten, hoe heeft het geslapen;
- Wanneer het kind wordt opgehaald geven te pedagogisch medewerkers een mondelinge overdracht over voeding/slapen/welbevinden. Ook wordt er gebruik gemaakt van een overdrachtschriftje (tot 1 jaar) of Bitcare;
- Kinderen mogen hun knuffel meenemen naar de groep;
- We maken zo nodig ook afspraken voor uitgebreidere oudergesprekken, in geval dit door de ouders /verzorgers of de pedagogisch medewerker nodig gevonden wordt;
- Twee keer per jaar worden ouders uitgenodigd voor een oudergesprek om het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind te bespreken. Ze worden via Bitcare uitgenodigd.

22. Stagiaires & groepshulpen

Stagiaires

Naast het team van gediplomeerde pedagogisch medewerkers maakt ons kinderdagverblijf ook gebruik van stagiaires op de groep. Deze stagiaires maken deel uit van het team en worden begeleid door gediplomeerde pedagogisch medewerkers.

Wij zijn een gecertificeerd, erkend werk- en leerbedrijf en als zodanig geregistreerd door het SBB.

Wij stimuleren het werken met stagiaires. Dit wordt enerzijds gedaan om mee te werken aan profilering en professionalisering van het beroep en anderzijds om het vergroten van kwaliteit binnen onze kinderopvang.

Wij proberen elk schooljaar nieuwe stagiaires op de groep aan te nemen en maken gebruik van een stagebeleid dat aanwezig is op de kinderopvang. Dit is bestemd voor iedereen die direct of indirect met stagiaires binnen het bedrijf te maken heeft. Hierin staat wat wij van hen verwachten en wat hun bevoegdheden zijn. De voorkeur gaat uit naar stagiaires die het hele jaar stage lopen. Hierdoor vindt er een minimale verschuiving plaats van verschillende gezichten. De stagiaires hebben hun eigen taken onder begeleiding. De leidinggevende is de eindverantwoordelijke voor het inhoudelijke werk. De werkzaamheden van een stagiaire worden in overleg met de stagebegeleidster vastgesteld.

Elke stagiaire komt eerst langs voor een kennismakingsgesprek. We willen er zeker van zijn dat de stagiaire past in ons team.

Voor aanvang van de stage wordt een stage-overeenkomst gesloten. Iedere stagiaire dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te kunnen tonen. Stagiaires worden ingezet als een aanvulling op de gediplomeerde pedagogisch medewerkers, en worden dus niet als vervanging ingezet.

Over het algemeen eindigt de stage na de periode zoals in de stageovereenkomst is afgesproken. Een stage zal verlengd worden als de doelen niet zijn bereikt. Alle stagiaires worden ingezet conform de voorwaarden van de CAO Kinderopvang.

Verschillende soorten stagiaires

- Een BOL-er; zij volgen een Beroeps Opleidende Leerweg. Deze leerlingen volgen dagonderwijs en lopen stage. BOL studenten ontvangen een stageovereenkomst en worden dus niet in dienst genomen. Wel hebben de meeste BOL-ers recht op een stagevergoeding en in sommige gevallen ook reiskostenvergoeding. Deze stages vullen de schoolse opleiding aan met het leren op de werkvloer.
- Een BBL-er; dit zijn Pedagogisch Medewerkers In Ontwikkeling. Zij voldoen nog niet aan alle kwalificatie-eisen. (O.a.: omscholing, herintreders). Een BBL-er werkt en leert tegelijk. De 2 bovengenoemde leerwegen leiden de student op voor hetzelfde diploma.
- Oriënterende stages; ook wel de snuffelstages genoemd. Deze stagiaires zijn er dan voor korte periode om te kijken of de kinderopvang iets voor hen is. Zij hebben geen enkele verantwoordelijkheid.
- Maatschappelijke stages; dit zijn leerlingen van scholen die geen relevante opleiding volgen voor de kinderopvang. Dit zijn vaak leerlingen die wij begeleiden om hun eigen sociale competentie te vergroten.

Verwachtingen en taken van een stagiaire:

- De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van het kinderdagverblijf en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau (zie stagebeleid).
- De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen, uiteraard wel over haar eigen leerproces.
- De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen.
- De stagiaire staat altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Fasen in de stages

- Elke stagiaire heeft een introductieperiode. Het doel hiervan is de stagiaire kennis te laten maken met onze kinderopvang. Het gaat in deze periode vooral om het contact leggen met de kinderen, collega's en zich voorstellen aan de ouders. Het dagritme leren, bekend worden met ons pedagogisch beleidsplan; wat is onze visie en hoe handelen wij. Eigen maken van huishoudelijke taken, assisteren bij knutselen spelactiviteiten.
- In een latere fase van de stage mag een stagiaire (altijd onder toezicht oog!!) ook assisteren bij verzorgingsactiviteiten; zoals de kinderen helpen bij de zindelijkheidsstraining, de kinderen verschonen, helpen bij het aan- en uitkleden. Ook mag zij in deze fase zelfstandig activiteiten voorbereiden uitvoeren en evalueren.

Voor overige vragen over stagiaires kunt u altijd contact opnemen met de directie of de leidinggevende.

Groepshulp

Algemene kenmerken:

De groepshulp werkt groep ondersteunend in de kinderopvang. Deze groepshulp heeft als taken licht huishoudelijke werkzaamheden en licht verzorgende werkzaamheden. Zij kan ook de kinderen van en naar school brengen.

Doel van de functie:

Het ondersteunen van de pedagogisch medewerker in de kinderopvang door het uitvoeren van algemeen verzorgende taken en/of licht huishoudelijke werkzaamheden.

Resultaatgebieden:

- Pedagogisch medewerkers ondersteunen;
- Voert onder begeleiding van de pedagogisch medewerker licht verzorgende werkzaamheden uit, zoals het kinderen eten geven, verschonen e.d.;
- Voert licht huishoudelijke werkzaamheden uit ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers;
- Houdt samen met de pedagogisch medewerker(s) toezicht op (buiten-) activiteiten;
- Begeleidt samen met de pedagogisch medewerker(s) kinderen tijdens uitstapjes buiten de kinderopvang;
- Neemt gebruikelijk deel aan werkoverleg.

Resultaat:

Pedagogisch medewerkers ondersteund, zodanig dat zij gemakkelijker en met meer aandacht de kinderen kunnen opvangen in een schone ruimte.

Profiel van de kennis:

- Vmbo werk- en denkniveau.
- Kennis van de richtlijnen ten aanzien van veiligheid en hygiëne.

Specifieke functiekenmerken:

- Sociale vaardigheden voor het motiveren en stimuleren van kinderen bij de lichte zorgtaken.
- Mondelinge uitdrukkingsvaardigheid voor het contact met de pedagogisch medewerkers en de kinderen.

23. Duurzaamheid

Kinderopvang Devi Kids is ontstaan met een maatschappelijke doelstelling. Aangezien wij werken met de generatie van de toekomst, is het vanzelfsprekend dat ook aandacht wordt besteed aan Duurzaamheid. Het gebouw waarbinnen wij gevestigd zijn is zo ontworpen dat het energie neutraal is.

Er wordt een duurzame speelplaats aangelegd. Er worden moes- en bloementuintjes aangelegd die samen met de kinderen onderhouden kunnen worden.

Duurzaam omgaan met de omgeving is geen eenmalige activiteit maar een houding. Devi Kids is bewust bezig met duurzaam gedrag en bedenken zelf wat wij kunnen doen om op een goede manier om te gaan met het gebruik van water, energie, materialen en afval.

Wij zien het als onze taak om kinderen op jonge leeftijd vertrouwd te maken met duurzaamheid. Door zelf het goede voorbeeld te geven, de kinderen de mogelijkheid te bieden duurzame materialen te gebruiken en duurzaam om te gaan met materialen. Zo leren wij de kinderen op een verantwoorde manier om te gaan met hun omgeving.

24. Samenhang met ander beleid

Zoals te lezen is in de hoofdstukken missie en visie, biedt Kinderopvang Devi Ruitersbosch verantwoorde kinderopvang die een prachtige omgeving is voor kinderen van 0 tot 13 jaar en elementen aanreikt voor een goede startpositie in dit leven.

Het pedagogisch beleidsplan vormt een vertaling van de missie en visie. Het geeft richtlijnen voor het handelen en voor de omgang met de kinderen in op de kinderopvang en is dus een belangrijke basis voor de pedagogische kwaliteit.

Het pedagogisch beleid staat niet op zich, maar heeft duidelijke samenhang met andere beleidsnotities, protocollen en afspraken en onze werkwijze in de praktijk.

Deze protocollen en beleidsstukken ondersteunen ons pedagogisch beleid.

- Beleid veiligheid & gezondheid 2021
- Plan van aanpak RIE 2020
- Protocol klachten
- Huisregels
- Observatiesysteem en protocol observeren
- Protocol intake & overdracht
- Protocol veilig vervoer
- Protocol uitstapjes & veilig buiten spelen
- Protocol medicijngebruik
- Protocol hitte & zon
- Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag
- Draaiboek afwegingskader
- Protocol vermissing kind
- Protocol sterfgevallen
- Ongevallen registratie
- Protocol veilig slapen
- Instructie flesvoeding
- Protocol handen wassen
- Protocol vaccinatie bij infectieziektes